

1/2

DOZIJN

Toneelstukken

in coronatijd

Gert

van Veen

1/2 Dozijn

*Toneelstukken geschreven
in Coronatijd*

Gert van Veen

Eerder verschenen:
Toneelstukken anders in het kwadraat

Met dank aan
Frans de Wit & Wilma Paalman

Stichting Gullie & Gert van Veen © september 2020 Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan noch de uitgever noch de auteur aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

Woord vooraf

De gevolgen van de coronacrisis zijn voor velen van ons bijzonder ingrijpend geweest. Zo stopte van de ene op de andere dag het werk, mijn werk, in de culturele sector met als direct gevolg geen inkomen. Nu was het sowieso geen riant inkomen en daarom kwam de (financiële) klap extra hard aan met daar bovenop ook nog een ‘intelligente’ lockdown.

Opmerkelijk genoeg kreeg juist de creativiteit hierdoor een vitamine boost. Er moesten nieuwe activiteiten worden bedacht hoe bezoekers binnen alle voorschriften van de overheid te ontvangen in het theater of cultuurcentrum. Ook was er vraag naar toneelteksten die rekening houden met de 1,5 meter afstand tussen de spelers en tussen het publiek.

Ik heb in een half jaar tijd zes toneelstukken geschreven die rekening houden met de voorschriften, maar die niet perse over corona gaan.

Gert van Veen,

14 september 2020.

Opmerking: er gelden opvoeringsrechten voor de toneelstukken. Neem hiervoor contact op met stichting Gullie en stuur een e-mail naar info@gullie.info o.v.v. opvoeringsrechten.

Moeder

MOEDER

Een kleinzerig Hollands familiedrama

Een moeder komt op 94-jarige leeftijd te overlijden aan ouderdom. Het lichaam kon niet meer verder, terwijl de geest nog teveel aan het leven was gehecht. Het toneelstuk bestaat uit drie scènes: [1] moeder is dood, [2] de afspraak, [3] de crematie.

De personages:

Joyce - de oudste van de drie kinderen van de overleden vrouw.

Bas - de oudste zoon van de overleden vrouw.

Fien - de echtgenote van Bas.

BO - de vertegenwoordiger van de begrafenisonderneming.

De personages en het plot zijn fictief, gebaseerd op voldoende levenservaring van de schrijver.

Scène 1: moeder is dood

(Huiskamer Bas & Fien)

Bas: (haalt de telefoon weg bij zijn oor) 'Moeder is dood.'

Fien: 'Is ze dood?'

Bas: 'De hospice belde...'

Fien: 'Om te zeggen dat ze dood is?'

Bas: 'Ja, die jonge verzorgster die op Gaga leek... ach, wat was haar naam?'

Fien: 'Evi, bedoel je?'

Bas: 'Je moet het maar kunnen om op die leeftijd gasten te ontvangen die komen om dood te gaan.'

Fien: 'Ik heb het niet zo goed begrepen waarom die manager het een *Laatste Huis-hotel* noemde.'

Bas: 'Omdat het een soort huiskameruitstraling heeft.'

Fien: 'Nou dan mag er wel een Airwickje of drie worden neergezet. Het ruikt als een verzorgingshuis.'

Bas: 'Maar het is ook geen echt hotel, dat begrijp je toch wel.'

Fien: 'Hoe laat is moeder dood gegaan?'

Bas: 'Toen ze belde was moeder net daarvoor overleden.'

Fien: 'Hebben ze het gecontroleerd? Het is niet de eerste keer in de afgelopen weken dat er een vals alarm was.'

Bas: 'Moeder is dood.'

Fien: 'Wat hing ze aan het leven.'

Bas: 'Moeder was bang voor de dood, dan voor het leven.'

Fien: 'Het is ook niet niets om je laatste jaren doof en zo goed als blind door te moeten brengen.'

Bas: 'Ik geloof niet dat ze beginnend dementerend was. Tegenwoordig worden er zo snel en gemakkelijk etiketten geplakt. Het is niet vreemd dat een vrouw van 94 jaar verward raakt op het einde.'

Fien: 'Maar de huisarts heeft het toch vastgesteld?'

Bas: 'Ja, net zoals de vorige keren dat moeder met spoed moest worden opgenomen omdat ze dood zou gaan, maar ik zei het nog tegen hem: een cactus gaat niet zo gemakkelijk dood.'

Fien: 'Niet netjes, Bas, om je moeder met een cactus te vergelijken... hoewel ze behoorlijk stekelig was, maar toch zeg je zoiets niet. Ze is net dood.'

Bas: 'Het is een metafoor liefje. Ik bedoel niet te...'

Fien: 'Ik weet heus wel wat een metafoor is, maar die moeder van jou heeft mij nooit gemogen. Nog voor ons trouwen probeerde ze een spaak in de wielen te steken.'

Bas: 'Een stok.'

Fien: 'Een spaak.'

Bas: 'Ik weet wat je wilt zeggen: een stok in de wielen steken.'

Fien: 'Een spaak Bas, ik weet het zeker, het is een spaak!'

Bas: 'Hoe kun je een spaak in een wiel steken?'

Fien: 'Ik ga daar zelfs geen antwoord op geven. Je moeder heeft mij nooit als één van haar kinderen beschouwd.'

Bas: 'Je bent aangetrouwd.'

Fien: 'Wat dan nog? Ik ben wel iedere zondagochtend met jou naar haar toe gegaan en dan negeerde zij mij 8 van de 10 keer. Een uur duurt dan lang, dat is het enige wat ik er over wil zeggen.'

Bas: 'Het was ook wel duidelijk dat je er niet zoveel zin in had om mee naar moeder te gaan...'

Fien: 'Hoezo?'

Bas: 'Liefje, je gezicht spreekt boekdelen.'

Fien: 'Nou, ik was er in ieder geval iedere zondagochtend van elf uur tot kwart over twaalf. Waar waren die zus en broer van je?'

Bas: 'Je weet dat Joyce te ver weg woont om wekelijks op visite te komen.'

Fien: 'Je broer woont nog verder weg...'

Bas: 'Ja, maar die is homo. Hij had met het grootste gemak vaker kunnen komen.'

Fien: 'Moet je Joyce en Hans niet laten weten dat je moeder dood is?'

Bas: 'Die Evi, zeg ik het goed?'

Fien: 'Ja, Evi.'

Bas: 'Evi heeft meteen ook Joyce gebeld.'

Fien: 'En Joyce belt Hans?'

Bas: 'Nee, zij wil hem net zomin spreken als ik. Ze zal wel een messenger-berichtje sturen of misschien een sms.'

(Telefoon gaat over. Elders op het podium verschijnt Joyce met een telefoon in haar hand)

Bas: (hij neemt het gesprek aan) 'Met Bas...'

Joyce: 'Gecondoleerd met moeder, ze is even voor acht uur overleden...'

Bas: 'Evi heeft mij ook gebeld. Het is triest, maar voor moeder wel de beste oplossing...'

Fien: (ze tikt tegen Bas aan) 'Dat zeg je zo niet.'

Joyce: 'Is dat Fien? Condoleer haar ook maar namens mij en Joost.'

Bas: (tegen Fien) 'Gecondoleerd namens Joyce en Joost.'

Fien: (tegen Bas) 'Doe de condoleanties maar terug.'

Bas: 'Je krijgt de condoleantie van Fien.'

Joyce: 'Dankjewel.'

Bas: (tegen Fien) 'Ze zegt: dankjewel.'

Joyce: 'Ik heb nog wel voor de zekerheid nagevraagd of dat moeder echt dood is, maar dat is ze.'

Bas: 'Wat toevallig, Fien en ik hadden het zojuist ook over.'

Fien: (tegen Bas) 'Vraag of ze iets van Hans heeft gehoord.'

Bas: 'Heb jij Hans nog een berichtje gestuurd?'

Joyce: ‘Ja, een keurig berichtje... wacht even dan lees ik het voor...(ze gaat met de telefoon in de weer)... Hier is het... ben je er nog?’

Bas: ‘Ja hoor, ik ben er nog.’

Joyce: ‘Ik heb via Messenger het volgende gestuurd: ‘Goedenavond, je moeder is even voor acht overleden. Sterkte.’ Nou dat is toch een keurig berichtje, of niet dan?’

Bas: ‘Heel netjes...’

Fien: ‘Wat heeft ze gestuurd?’

Bas: (tegen Joyce) ‘Een momentje, Fien wil weten wat jij naar Hans hebt gestuurd.’

Joyce: ‘Is het niet handiger om de telefoon op speaker te zetten?’

Bas: (tegen Joyce) ‘Nee. Ik ga het haar nu even vertellen, moment...’

Bas: (tegen Fien) ‘Joyce heeft via Messenger een berichtje gestuurd dat moeder is overleden en ze heeft Hans sterkte gewenst.’

Fien: ‘O, dat is netjes. Zeg maar tegen haar dat ik het een keurig berichtje vind.’

Bas: (tegen Joyce) ‘Fien zegt dat ze het een keurig berichtje vindt.’

Joyce: ‘O fijn, bedank haar maar.’

Bas: (tegen Fien) ‘Ik moet je bedanken namens Joyce.’

Fien: ‘Nee, ik vind dat echt... heel netjes gedaan. Hij verdient minder.’

Joyce: 'Weet je wat hij heeft geantwoord?'

Bas: 'Nee, natuurlijk weet ik dat niet.'

Fien: 'Wat weet je niet?'

Bas: (tegen Fien) 'Wat Hans heeft geantwoord.'

Fien: 'Nee, dat weet je niet. Hoe kun je dat ook weten?'

Bas: 'Ja dat zeg ik.'

Joyce: 'Wat zeg je?'

Bas: 'Niets, ik had het tegen Fien. Maar wat heeft hij geantwoord?'

Joyce: 'Je gelooft het niet, maar 1 tekstregel: Gecondoleerd en bedankt voor het belletje!... Met uitroepteken!'

Bas: 'Maar je hebt hem toch helemaal niet gebeld?'

Fien: 'Wat zeg ze?'

Bas: (tegen Fien) 'Hans heeft geantwoord: gecondoleerd en bedankt voor het belletje... met een uitroepteken.'

Fien: 'Maar Joyce heeft hem toch niet gebeld, is het wel?'

Bas: (tegen Fien) 'Precies, dat vroeg ik ook net aan haar.'

Fien: 'Ik begrijp het niet.'

Joyce: 'Het is sarcastisch bedoeld.'

Bas: 'Ach, natuurlijk, want jij hebt helemaal niet gebeld?'

Joyce: 'Nee, ik heb hem alleen een Messengerbericht gestuurd.'

Bas: (tegen Fien) 'Het is sarcasme, zegt Joyce.'

Fien: 'Jaja, omdat zij hem helemaal niet heeft gebeld.'

Bas: (tegen Fien) 'Precies.'

Joyce: 'Wat vindt Fien ervan?'

Bas: 'Schandalig.'

Joyce: 'Nou, dat vond Joost ook. Hoe zal ik erop reageren?'

Fien: 'Wat zeg ze?'

Bas: (tegen Fien) 'Joyce wil weten hoe ze moet reageren.'

Fien: 'Op dat berichtje van Hans?'

Bas: (tegen Fien) 'Ja precies, op dat belletje.'

Joyce: 'Heeft Hans jou gebeld?'

Bas: 'Nee... nee, hij heeft mij geblokkeerd. Ik had het tegen Fien over die opmerking over het belletje...'

Joyce: 'Maar hij heeft mij niet gebeld.'

Bas: 'Klopt, maar het ging over wat hij terugschreef.'

Fien: 'Wat zegt ze?'

Bas: (tegen Fien) 'Nu even niet'

Joyce: 'Hoe zal ik reageren?'

Bas: 'Niet, laat hem lekker in zijn vet gaar smoren.'

Fien: 'Heb je het over Hans?'

Joyce: 'Zoiets zei Joost ook al, geen olie op het vuur gooien.'

Fien: 'Je mag niet spotten met het lichaamsgewicht van je broer.'

Bas: (tegen Fien) ‘Zijn gewicht heeft hier niets mee te maken, liefje, ik heb een spreekwoord gebruikt en die moet je niet letterlijk nemen.’

Fien: ‘Je hoeft niet op een kinderlijke manier tegen mij te praten. Ik heb jaren op de bank gewerkt en heb daar belangrijk werk gedaan.’

Bas: (tegen Fien) ‘Je was een baliemedewerkster in de jaren tachtig, in godsnaam.’

Joyce: ‘Niet doen, Bas, geen ruzie maken. Ik weet dat het nu even een moeilijke tijd is omdat moeder dood is, maar dat is geen reden om lelijk tegen je vrouw te doen.’

Bas: (tegen Joyce) ‘Je hebt gelijk, sorry.’

Joyce: ‘Dus ik moet het maar laten voor wat het is?’

Fien: ‘Wat zegt ze?’

Bas: (tegen Fien) ‘Joyce vraagt of dat ze het er maar bij moet laten zitten?’

Fien: ‘Wil ze moeder volgen?’

Bas: (tegen Fien) ‘Nee, hoe kom je daar bij.’

Joyce: ‘OK, wat moet ik dan doen?’

Bas: ‘Ik had het tegen Fien... ik denk dat je niet op het berichtje van Hans moet reageren.’

Fien: ‘Dat denk ik ook... zeg het maar tegen haar.’

Bas: ‘Fien is het er mee eens om niet te reageren op Hans.’

Joyce: ‘Fijn, dan is dat opgehelderd.’

Fien: ‘Wat zegt ze?’

Bas: (tegen Fien) ‘Ze is blij dat het is opgehelderd.’

Fien: 'Het is avond.'

Joyce: 'Heb je al met de begrafenisondernemer gebeld?'

Bas: 'Nog niet, dat wilde ik zo gaan doen.'

Joyce: 'Niet vergeten om het juiste adres van de hospice te geven, anders kunnen ze moeder niet ophalen.'

Bas: 'Uiteraard geef ik het juiste adres door.'

Fien: 'Weet Joyce ons adres niet meer?'

Bas: (tegen Fien) 'Nee, het gaat over het adres van de hospice voor de begrafenisondernemer.'

Fien: 'O, ik heb hier ergens het kaartje. Zal ik het per sms sturen?'

Bas: (tegen Fien) 'Het is niet voor Joyce. Het is voor de begrafenisondernemer.'

Fien: 'O, daar heb ik geen nummer van.'

Bas: (tegen Fien) 'Ik heb het nummer.'

Joyce: 'Volgens mij heb jij het nummer toch? Het meldnummer moet bij de verzekeringspapieren van moeder zitten.'

Bas: 'Ik heb het nummer en ga zo bellen.'

Joyce: 'Wanneer spreek je met ze af?'

Bas: 'Vanavond, ze kunnen moeder niet uren op haar kamertje laten liggen.'

Fien: 'Nee, dat gaat onfris ruiken.'

Joyce: 'Dat begrijp ik, maar ik bedoel wanneer spreek je af met de begrafenisondernemer om afspraken te maken over de crematie en de kist.'

Bas: ‘Morgen gaat niet lukken, dan moet ik nog twee workshops in het land geven. Eentje morgenvroeg in Zwolle en morgenmiddag in Utrecht, bij dezelfde hotelketen: ‘Hoe beter klantvriendelijk te werken in crisistijd.’

Fien: (roept naar telefoon) ‘En ik ga mee!’

Joyce: ‘Het is wel gebruikelijk om meteen de dag erna met de begrafenisondernemer af te spreken, zodat alles op tijd gedrukt is en verzonden kan worden.’

Bas: ‘Ik kan dit nu niet meer afzeggen, dat kost mij teveel geld en in de afgelopen maanden heb ik al diverse keren opdrachten laten lopen omdat ik met moeder naar het ziekenhuis moest.’

Joyce: ‘Ze is je daar ook dankbaar om... Ach, ik moet nu zeggen, daar was zij je erg dankbaar voor.’

Fien: ‘We kunnen nu niet gaan afzeggen, hoor!’

Bas: (tegen Fien) ‘Dat zeg ik.’

Joyce: ‘Overmorgen, dan maar?’

Bas: ‘Volgens mij heb ik dan een workshop in Sittard op de planning staan, even kijken...’ (Hij wijst naar Fien dat zij het moet opzoeken)

Joyce: ‘Als het morgen niet kan dan moet het overmorgen, want ze moet binnen vijf dagen zijn begraven...’

Bas: ‘Gecremeerd, bedoel je. Is het geen week?’

Fien: ‘De afspraak in Sittard staat voor half drie. Het zou dus in de ochtend kunnen.’

Bas: ‘Heb je het gehoord wat Fien zei?’

Joyce: ‘Nee, sorry, Joost zei ook net iets.’

Bas: 'Ik kan overmorgen vroeg in de ochtend met de begrafenisondernemer afspreken. Komt het jou dan ook uit?'

Fien: 'Mij wel.'

Joyce: 'Je weet dat Joost en ik van ver komen en Joost is nog niet voldoende genezen van zijn ingreep om dat hele stuk te rijden.'

Bas: 'Maar jij kunt toch rijden?'

Joyce: 'Dat is ook waar, maar dan niet te vroeg afspreken.'

Bas: 'Ik moet die middag nog wel een workshop in Sittard geven, toevallig ook bij een hotel van dezelfde hotelketen.'

Fien: (roept naar de telefoon) 'En ze betalen goed'

Bas: (tegen Fien) 'Het heeft geen zin om hier te staan schreeuwen, want ze hoort het toch niet.'

Joyce: 'Wat zegt Fien?'

Bas: 'Zal ik om half elf afspreken?'

Joyce: 'Is goed en dan kijk ik even of het Joost en mij gaat lukken om naar het appartement van moeder te komen.'

Fien: 'Ze komt niet, is het wel?'

Bas: (tegen Fien) 'Joost is nog niet helemaal beter.'

Joyce: 'Laat maar even weten wat je met de begrafenisondernemer hebt afgesproken, dan ga ik nu een kaarsje voor moeder opsteken.'

Bas: 'O, dat is een mooi gebaar'

Fien: 'Wat is een mooi gebaar?'

Bas: (tegen Fien) 'Ik vertel het je zo wel.'

Bas: 'Ik stuur wel een appje. Sterkte zus.' (Hij hangt op. Joyce af)

Fien: 'Heb je al opgehangen? Ik wilde haar ook nog sterkte wensen.'

Bas: 'Ik heb dat al namens ons tweeën gedaan.'

Fien: 'Wat was een mooi gebaar?'

Bas: 'Joyce ging een kaars aansteken voor moeder.'

Fien: 'O, dat is inderdaad mooi.'

Bas: 'Doe eens normaal. Wie gaat er nou een kaars opsteken omdat hun moeder dood is?'

Fien: 'Joyce en Joost.'

Bas: 'Ik ga met de begrafenisondernemer bellen. Zet jij alvast een kopje koffie?'

(Einde scène 1)

Scène 2: de afspraak

(De scène speelt zich af in het appartement van de moeder op het moment dat er een gesprek is tussen de begrafenisondernemer—afgekort BO-, Fien en Bas)

BO: ‘Hier ziet u de Premium American Oak Collection met verfijnde afwerking aan de buitenkant en zijde, in een groot aantal kleuren, aan de binnenkant. Het is niet goed op de foto te zien, maar het kussen voor onder het hoofd van uw moeder, is gemaakt van Egyptisch katoen en gevuld met veren van Canadese ganzen.’

Fien: ‘Ach, hoe mooi. Moet je eens kijken, met koper afgezet.’

Bas: ‘Valt dit onder de verzekering van moeder?’

BO: ‘Gedeeltelijk, er kan van de prijs van Premium American Oak Collection een bedrag worden afgetrokken van... even opzoeken... Weet u zo wat voor soort verzekering uw moeder bij ons had afgesloten?’

Bas: ‘Fien, pak jij effe de verzekeringspapieren uit mijn tas.’

Fien: ‘Waar staat je tas?’

BO: ‘U hoeft geen extra moeite te doen. Ik moet het hier ook ergens hebben staan.’

Bas: ‘Het is ook geen moeite. / Fien, de tas ligt op de stoel, daar bij de jassen.’

(Fien gaat zoeken)

BO: ‘Ik heb het al gevonden. Uw moeder had de Gold Premium verzekering bij ons afgesloten...’

Bas: 'Stop maar met zoeken, Fien. Moeder had de Gold Premium verzekering afgesloten.'

Fien: 'O, wat fijn..., dan hoeven we niet zoveel bij te betalen.'

BO: 'De Mountain Dew kist uit de American Oak Collectie kost €8600,- en daar gaat deze maand nog eens 5% vanaf vanwege de crisis.' (pakt een calculator en begint te rekenen)

Fien: 'Nou, dat is mooi meegenomen, niet waar, schatje. 5% in the pocket.'

BO: 'Als ik mij niet vergis dan blijft er een restbedrag van €8557,- over.'

Bas: 'En daar gaat het bedrag van de Gold Premium verzekering vanaf?'

BO: 'Klopt als een bus...' (hij begint het aftrekbedrag op te zoeken en gaat rekenen met de calculator)

Fien: 'Nou ja, het is ook niet erg als we €500,- moeten bijbetalen.'

BO: 'Ik heb het bedrag uitgerekend wat er bijbetaald moet worden en dat is €7057,-'

Bas: 'Hoeveel?'

Fien: '€7057,-'

Bas: 'Wat is het verzekerde bedrag voor een kist?'

BO: '€1500,-, mijnheer.'

Bas: 'Zo weinig? Het moet een vergissing zijn, want mijn ouders zijn al sinds de jaren vijftig bij jullie verzekerd!'

BO: 'Dat was bij het oude bedrijf. In de afgelopen decennia is het bedrijf zeker 3 keer van eigenaar veranderd en toen uw vader overleed, alweer bijna 20 jaar geleden, zie ik hier, gold de oude overgangsregeling nog. Maar die is in 2002 komen te vervallen, samen met alle oude polis-sen. In plaats daarvan zijn de huidige verzekeringspolis-sen gekomen en uw moeder is voor de verloren jaren gecompenseerd. Ze is daarmee akkoord gegaan met de Gold Premium verzekeringsvoorwaarden.'

Bas: 'Ik weet niets van een compensatie, jij wel Fien?'

Fien: 'Was dat niet €146,23?'

BO: 'Correct, mevrouw, tot op de cent.'

Bas: 'Dus u vertelt mij dat u ruim vijftig jaar verzekeringsgeld heeft afgekocht met €146,- en wat centen!'

BO: 'Vanzelfsprekend heb ik dat niet gedaan, want ik werk pas sinds afgelopen september bij Delta.'

Fien: 'Ja, dan kunt u er ook niets aan doen.'

Bas: 'Wat heeft u voor €1500,- in de aanbieding voor een kist?'

BO: 'Even kijken... (hij zoekt in een aktentas naar een andere folder)... Waar is het... (hij haalt een folder tevoorschijn) Hier heb ik de COMPO, helemaal van deze tijd. Milieuvriendelijk, omdat het van duurzaam gefabriceerd karton is en als uw moeder zou worden begraven dan voedt zij de aarde en komen de bloem- en plantzaadjes in de COMPO tot ontkiemen en bloei. Een graf vol met bloemen en meerjarige planten.'

Fien: 'Ahhh...'

Bas: 'Moeder wilde gecremeerd worden.'

BO: 'Geen probleem met de COMPO, alleen dan geen bloemen of meerjarige planten.'

Bas: 'Hoeveel kost die kartonnen kist?'

BO: '€1795,-, exclusief btw.'

Bas: 'Is er ook nog een lijk-kist voor onder de €1500,-?'

(De deurbel gaat)

Bas: 'Ga jij even open doen, Fien?'

Fien: 'Wat als het Hans is?'

Bas: 'Hans weet niets van deze afspraak. Toe, schiet op.'

(Fien af naar voordeur)

BO: 'Het enige wat overblijft is het *Greentje*, een kist gemaakt van grenenhout. Een eenvoudige kist die slechts voor eenmalig gebruik is geschikt.'

Joyce: (komt binnen gelopen, gevolgd door Fien) 'Voor eenmalig gebruik? Mijn moeder wordt gecremeerd.'

Bas: 'Joyce je bent toch gekomen...' (hij staat op en geeft haar een onhandige hug)

Fien: 'Waar is Joost?'

Joyce: 'Beneden een kopje koffie in de bewonersskantine aan het drinken. Jullie kennen Joost, hij is niet zo van de familiebijeenkomsten. (tegen de BO) Maar hoe zit dat met eenmalig gebruik?'

Fien: (tegen Joyce) 'Ga toch zitten. Ik pak wel een koffie voor je.'

BO: 'Het Greentje is een eenvoudige kist zonder extra's. Puur natuur voor slechts €1495,-'

Joyce: 'Inclusief of exclusief?'

BO: 'Inclusief BTW.'

Bas: 'Maar waarom eenmalig?'

BO: 'De kist kan gaan doorlekken en dat is niet de bedoeling dus moet het lichaam vlak voor gebruik erin worden geplaatst en uiterlijk binnen twee uur worden begraven of gecremeerd.'

(Fien komt binnen met de koffie)

BO: 'Bovendien moet de kist worden gereden en kan niet worden gedragen vanwege.... eumm, hoe zeg ik dit netjes?'

Fien: 'Wie lust er koffie?'

Joyce: 'Moeder eruit valt?'

Fien: 'Moeder is dood.'

Bas: 'Joyce wil graag koffie en ik lust ook nog wel een kopje. Misschien mijnheer ook wel.'

BO: 'Correct...'

Fien: 'OK.'

Bas: 'Dat moeten we niet hebben dat moeder op de grond valt. Kan dat niet worden voorkomen met een paar eenvoudige aanpassingen?'

BO: 'Zeer zeker mijnheer, als de kist lekvrij wordt gemaakt en voorzien van een degelijke maar goedkope aankleding, dan kost dat €2395,-. Indien u de lijk-kist zelf wilt verstevigen, zodat er geen ongewenste ongelukken mee gebeuren, dan komt daar nog €295,- bij... dat is dus... (hij begint te rekenen)'

Joyce: '€2690,-'

BO: 'Correct. Juist tot op de cent.'

Joyce: 'Ik neem aan dat het exclusief is?'

BO: 'Wederom correct, daar komt nog 21% BTW bij.'

Bas: 'Heeft moeder dat nog op haar spaarrekening staan? Want de bijbetaling op de druk- en de verzendkosten bedraagt ook al €1271,- '

BO: 'Eveneens exclusief.'

Fien: 'Iemand een koekje?'

Joyce: 'We moeten zeker ook bijbetalen voor de koffie met cake?'

BO: 'Afhankelijk van hoeveel er zal worden verbruikt, zal dat ergens tussen de €275,- en de €595,- zijn.'

Fien: 'Niemand, dan neem ik er zelf eentje.'

Bas: 'Exclusief, natuurlijk.'

BO: 'Klopt als een bus.'

Joyce: 'Hoeveel zijn we dan in totaal kwijt?'

Bas: 'Mijn zus bedoelt extra, bovenop het verzekeringsbedrag?'

BO: 'Moment...' (hij begint te rekenen)

Bas: 'Ik lust ook wel een koekje.'

Fien: 'Neem maar, ik heb het je zojuist gevraagd en toen wilde je niet.'

(Joyce geeft Bas de koekjestrommel)

BO: 'Wilt u het bedrag inclusief of exclusief?'

Joyce: 'Inclusief.'

BO: (zucht) 'Momentje nog'

Bas: 'Heb je nog iets van Hans gehoord?'

Fien: 'Nee, schatje, dan had ik het wel meteen gezegd.'

Joyce: 'Ja, maar daar kunnen we het misschien beter straks over hebben.'

BO: 'De bijbetaling bedraagt ongeveer €4498,66, inclusief BTW, maar zonder de administratiekosten, de reserveringskosten van het crematorium en onvoorziene omstandigheden.'

Joyce: 'Ik schrik ervan.'

BO: 'Het maar een eenmalige uitgave. O, ik ben vergeten om de urn erbij op te tellen en het recht van uitstrooiing.'

Bas: 'Om hoeveel geld gaat het dan nog?'

BO: 'Het hangt ervan af waarvoor jullie kiezen. Een trend is om van de overledene een soort diamantje te persen of om haar te verwerken in een gouden hartje aan een ketting.'

Joyce: 'Ik ga niet met mijn moeder rondlopen.'

Bas: 'Een goedkope urn, omdat moeder daar niet lang in blijft.'

BO: 'Een milieuvriendelijke urn met bloem- en plantjeszaadjes of een egale stenen urn?'

Bas: 'De goedkoopste.'

BO: (hij haalt een folder tevoorschijn) 'De goedkoopste is de KARURN, gemaakt van karton met een plastic zak voor de asresten, voor de prijs van €119,33.'

Joyce: (zij kijkt online) 'Ik zie hier een milieuvriendelijke urn voor € 29,95, waarom kunnen wij die niet gebruiken?'

BO: 'Wij werken alleen maar met gecertificeerde materialen die aan hoge kwaliteitseisen voldoen.'

Joyce: 'Maar deze urn is praktisch dezelfde als die urn van €119,-'

BO: 'Het spijt mij, maar als u wilt dat wij uw moeder cremieren, dan dient u gebruik te maken van de producten en diensten die wij aanbieden.'

Bas: 'Zijn er verder nog verstopte kosten?'

BO: 'Ik zou niet weten wat verstopte kosten zijn.'

Joyce: 'Ik ben er klaar mee. Voeg de goedkoopste urn maar toe en de verstrooiingsrechten. Misschien dat Hans mee gaat betalen.'

Fien: 'Toch jammer dat hij er niet is. Hij heeft zo'n goede kijk op dit soort zaken.'

BO: 'Hans is een familielid?'

Bas: 'Ja, onze broer. Hij valt er een beetje buiten.'

BO: 'In mijn ervaring is het van belang dat alle kinderen hun zegje kunnen doen hoe zij de crematie willen vormgeven.'

Joyce: 'Slecht idee, mijn broer... onze broer beter gezegd, is een aparte. Hij heeft al jaren geleden afstand van ons genomen.'

BO: 'Ik neem aan dat hij welkom is in het crematorium?'

Bas: 'Kunnen wij hem de toegang ontzeggen?'

Joyce: 'Nee, dat gaat te ver, Bas.'

BO: 'Het lijkt mij onverstandig om een zoon van uw moeder te verbieden om afscheid van haar te nemen.'

Bas: 'U heeft gelijk. Natuurlijk heeft u gelijk. Het zou ongepast zijn.'

Joyce: 'Voor wat, hoort wat.'

Fien: 'Hoe bedoel je?'

Joyce: 'Als Hans bij de crematie aanwezig wil zijn, dan moet hij wel meebetalen.'

Bas: 'Ik vind dat niet eens een slecht idee.'

Fien: 'Maar Hans heeft geen cent te makken. (tegen de BO) Hij is een kunstenaar of zoiets en zit door de crisis zonder werk thuis.'

Bas: 'Is het goed als u wat papieren hier laat en ik het met mijn zus en mijn vrouw doorspreek? Ik bel u dan tegen twee uur vanmiddag om definitief door te geven wat wij willen gaan doen?'

BO: 'Is het niet gemakkelijker om het meteen te regelen?'

Joyce: 'Het pakket dat is afgesproken voor die €4500,- is akkoord en daar nog bij optellen de goedkoopste urn, de rechten, koffie en cake. Mijn broer zal laten weten of mijn jongste broer welkom is in het crematorium.'

BO: 'Als u hier even een krabbel wilt zetten op deze opdrachtbon... // Voor de duidelijkheid: de dienst voor uw moeder is aanstaande maandag om half vijf en duurt tot uiterlijk tien over vijf.'

Bas: 'Maandagmiddag? Oei, stond er geen workshop op maandag gepland, Fien?'

Fien: 'Ik kijk wel even...(ze zoekt op de telefoon)... Maandagmiddag om drie uur een workshop in Vlissingen bij...'

Joyce: 'Dezelfde hotelketen.'

Bas: 'Kan de crematie niet naar dinsdagochtend worden verplaatst?'

BO: 'Helaas mijnheer, bij een Gold Premium verzekering worden de tijden toegewezen, tenzij u...'

Bas: 'Een bijbetaling wil doen.'

BO: 'Dat is juist mijnheer.'

Bas: 'Om hoeveel gaat het hier?'

BO: 'Een moment...' (hij gaat op zoek in tabellen)

Joyce: 'Even serieus, je gaat de crematie van moeder toch niet uitstellen voor je werk?'

BO: 'Hier heb ik het? €795,- exclusief BTW'

Joyce: 'De crematie blijft op de maandag staan!'

Fien: 'Het is meer dan we verdienen met die opdracht.'

Bas: 'Dan ik verdien.'

Fien: 'Maar ik ga toch altijd met je mee?'

Joyce: 'Mijn broer belt u tegen tweeën nog even om de puntjes op de i te zetten.'

Bas: 'Ja liefje, ik weet dat je altijd mee gaat maar je doet verder niets.'

Fien: 'Ik doe verder niets? Wie zorgt voor je natje en je droogje? Wie houdt je gezelschap? Wie maakt de facturen?'

BO: (gaat staan, stop spullen in aktentas) 'Het is wellicht beter als ik ga. Nogmaals gecondoleerd met het overlijden van uw moeder.'

Joyce: 'Dank u wel, mijnheer. (tegen Fien) Wil jij mijnheer naar de deur brengen?'

(Fien en BO af)

Bas: 'Hoe groot schat jij de kans in dat Hans gaat meebetalen?'

Joyce: 'Als het vrijwillig moet, dan nul procent kans.'

Bas: 'Dat denk ik dus ook.'

Joyce: 'Maar als we hem voor het blok zetten, dan is er een goede kans.'

Bas: 'Voor wat, hoort wat... Het is natuurlijk altijd het proberen waard.'

Joyce: 'Per slot van rekening heeft moeder zijn kunstgebit drie jaar geleden betaald en dat was ook een kleine €2200,- die er bijbetaald moest worden.'

Bas: 'Heb jij een schenking van €2200,- van moeder ontvangen? Ik niet.'

Joyce: 'Ik weet het niet zeker, dat moet ik aan Joost vragen.'

Bas: 'Neem jij contact met Hans op?'

Joyce: 'Kun jij het niet een keertje doen? Hij heeft gisteravond op Messenger mij de huid vol gescholden, toen ik aangaf dat hij vanochtend niet welkom was en dat hij

het aan zichzelf te danken heeft.’

Bas: ‘Hij moet dan de intelligente jongen zijn, maar begrijpt de meest eenvoudige dingen niet.’

Joyce: ‘Ik zal het er even bij pakken... (kijkt op telefoon)’

Fien: (komt terug) ‘Zal ik nog even een vers bakje koffie zetten?’

Bas: ‘Fijn, liefde’

(Fien weer af)

Joyce: ‘Hij schrijft: *wie zijn jullie om te bepalen of ik welkom ben of niet!* Ik schrijf wat en dan reageert hij: *nu ook ma dood is, hoef ik niet langer mijn fatsoen te bewaren.* Ik schrijf weer wat en dan volgt er: *stelletje asocia-len en ik hou mij niet in. Het zal alleen maar erger worden en dan nog erger.* Ik schrijf weer wat en dan wordt ik geblokkeerd. Zomaar!’

Bas: ‘Hij is niet goed bij zijn hoofd. Ik denk dat het onverstandig is om hem naar de crematie te laten komen.’

Joyce: ‘En hoe zit het dan met het meebetalen?’

Bas: ‘Moeder heeft genoeg voor hem gedaan en nu mag hij wel een keertje iets terug doen.’

Joyce: ‘Maar moeder is dood. In feite doet hij dan jou en mij een plezier.’

Bas: ‘Wil je moeder begraven in een lekkend Greentje?’

Joyce: ‘Zeker niet, maar dan neem jij contact op met Hans.’

Bas: ‘Ik stuur hem wel een SMS.’

Fien: ‘Zo, een lekker kopje verse koffie.’

(Fien gaat uitschenken en dan langzaam licht uit)

Scène 3: de crematie

(Bas staat met een blauw oog achter een spreekgestoelte. Het haar van Joyce zit door elkaar en er zit een scheur in haar jurk. Fien ziet er verder *pico bello* uit. Er is geen kist.)

Bas: ‘Nogmaals onze verontschuldigen voor het gedrag van onze broer. Gelukkig heeft de mevrouw van het crematorium de kist op tijd laten zakken... Ik weet niet wat hem bezielde. Die haat in zijn ogen hoort niet thuis tijdens een afscheidsdienst en al helemaal bij die van onze moeder... Ik twijfel even hoe we het gaan afsluiten, omdat er nu muziek gespeeld zou worden en u de kans kreeg om persoonlijk afscheid te nemen van moeder... maar ik begreep van de crematoriummevrouw dat moeder al naar de oven is gebracht. Misschien kunnen we afspreken om samen moeder uit te strooien op één van de velden hier, achter het crematorium...’

Joyce: ‘Helaas gaat dat niet Bas, bij Gold Premium mogen slechts drie personen bij de uitstrooiing aanwezig zijn, volgens die mevrouw.’

Bas: ‘Euhmm... Zullen we dan maar de microfoon rond laten gaan en als u iets over moeder te vertellen heeft, dan horen wij dat graag...’

Joyce: ‘Helaas gaat dat niet Bas, omdat het al twaalf over vijf is en de volgende crematoriumdienst zo moet gaan beginnen, volgens de mevrouw van het crematorium.’

Bas: ‘Jammer... misschien kunnen we tijdens de koffie met een plakje hotelcake nog even van gedachten wisselen?’

Joyce: 'Je bent vergeten om die mijnheer van de Delta terug te bellen afgelopen vrijdagmiddag om twee uur, volgens de mevrouw van het crematorium... Er is geen koffie of cake gereserveerd.'

Bas: 'Dan rest ons niets anders dan om naar huis te gaan. Hartelijk dank voor jullie aanwezigheid en nogmaals excuses voor wat er met Hans gebeurde...'

Joyce: 'Mevrouw zegt dat het misschien beter is om nog even hier te blijven, omdat Hans je buiten staat op te wachten.'

(Licht uit)

Beauty

BEAUTY

Een experiment in onbegrip

Beauty is een experimentele korte film met als centrale personage een fotograaf die het concept *Oude Meesters* wil gaan uitwerken met een fotomodel in een lege ruimte.

De voorstelling is op locatie in een loods, fabriekshal of een andere lege grote ruimte. Het publiek wordt op basis van de schoenmaat naar het corresponderende 'vak' gebracht.

- Dames met schoenmaat 40,5 of hoger en heren met schoenmaat 45 of hoger nemen plaats in vak R.
- Dames met schoenmaat 35 tot 40 en heren met schoenmaat 40 tot 44,5 nemen plaats in vak M.
- Dames met een schoenmaat kleiner dan 35 en heren met een kleiner schoenmaat dan 40, nemen plaats in vak O.

De personages:

Derek Janssen (oudere fotograaf)

Kevin Wildeman (model)

Pandbeheerder

Beheerder: 'Kom maar naar binnen.'

(Derek stapt naar binnen met een koffer en een tas met spullen.)

Beheerder: 'Wat ging je ook alweer doen?'

(Derek zet de spullen op de grond neer en bekijkt de ruimte als het licht aan gaat)

Derek: 'Mooi, net wat ik zoek' (fluisterend tegen niemand)

Derek (tegen beheerder): 'Ik ga fotograferen. Het model komt eraan.'

Beheerder: 'De sleutel. Verlies hem niet en kom hem maar brengen als je klaar bent.'

Derek: 'Komt goed.'

Beheerder: (loopt naar de deur) 'En geen viezigheid.'

Derek: 'Viezigheid?'

Beheerder: 'Porno.' (zonder op antwoord te wachten, af)

Derek: 'Ik doe mijn best.'

(Derek zet zijn spullen klaar: lampen, statief, camera. Derek is nog bezig als achter hem Kevin opkomt)

Kevin: 'Hoi, ik ben Kevin. Volgens mij moet ik hier zijn. Voor de shoot.'

Derek: 'Welkom, heb je het gemakkelijk kunnen vinden?'

Kevin: 'Gelukkig wel, met de telefoon.'

Derek: (wil Kevin een hand, maar bedenkt zich en geeft een elleboog): 'Aangenaam Kevin, ik ben Derek Janssen.'

Kevin: 'En ik ben Kevin, maar dat wist je al.'

Derek: 'Ook een achternaam?'

Kevin: 'Wildeman.'

(Kevin loopt verder de ruimte in en ziet de spullen staan)

Kevin: 'Ben je amateur?'

Derek: 'Semi-prof. Lust je koffie of thee?'

Kevin: 'Misschien later. Wat wil je vanmiddag gaan doen?'

Derek: 'Ik wil graag Oude Meesters namaken.'

Kevin: 'Oude schilderijen bedoel je?'

Derek: 'Ik heb je een moodboard gestuurd. Heb je daar nog naar kunnen kijken?'

(Projectie van een reeks schilderijen en vintage foto's in hoog tempo)

Derek: 'Het kleurgebruik en de compositie van die oude schilderijen zijn zo gestil....'

Kevin: (onderbreekt Derek) 'Naakt kost 100 extra.'

Derek: 'Dat was niet de afspraak.'

(Kevin loopt in de richting van de deur)

Derek: 'Dan geen naakt.'

Kevin: 'Prima.'

Derek: 'Kleed je maar vast uit. Ik heb daar een lendendoek neergelegd. Heb je ooit met een lendendoek gewerkt?'

Kevin: 'Nee, wel underwear en fashion.'

Derek: 'Er zit een elastiek in, zodat het zit als een slip.'

(Kevin gaat zich omkleden)

Derek: 'Je hebt zeker ook meegedaan aan de demonstraties.'

Kevin: 'Welke demonstraties?'

Derek: 'Ja, niet tegen de stikstofplannen van het kabinet of opheffen van de 1,5 meter regel, lijkt mij zo.'

Kevin: 'Bedoel je de BLM demonstraties?'

Derek: 'BLM klinkt naar een sandwich van Subway.'

Kevin: 'Dat is een BLT, maar ik eet geen vlees meer sinds een half jaar.'

Derek: 'Ik ben een echte vleeseter, heerlijk.'

Kevin: (hij laat de lendendoek zien) 'Is dit de bedoeling?'

Derek: 'Even kijken... nee, zo zit hij niet goed... Je hebt hem achterstevoren aangetrokken.'

(Kevin gaat de lendendoek omdraaien)

Derek: 'Waarom ik het vraag... over die demonstraties... is dat ik de witte man in de Oude Meesters wil vervangen door iemand... door jou.'

Kevin: 'Wil je zeggen: door iemand zoals ik?'

Derek: 'Een zwarte man, wilde ik zeggen. Een trotse zwarte man, die zijn afkomst omarmt. Ik kwam op het idee toen ik op het journaal zag hoe die standbeelden van foute helden van hun sokkel werden getrokken. In eerste instantie had ik met een wit model de shoot willen doen. Thijs, een bodybuilder. Een beauty van een man en toen kwam ik jou tegen op de modellensite: een

black beauty. Ik mag dat toch wel zeggen of niet?’

Kevin: ‘Zolang je mij niet vergelijkt met het paard uit de film.’

Derek: ‘Was het geen TV-serie met een zwarte hengst in de titelrol? Daar was toen nog veel over te doen, omdat een jonge actrice de hengst moest berijden.’

Kevin: ‘Het is voor mijn tijd. Volgens mij zit de lenden-doek nu wel goed.’

Derek: ‘Er kwam veel kritiek uit conservatieve hoek omdat Black Beauty symbool stond voor een slaaf. Het was ondenkbaar in de eindjaren zeventig of begin tachtig, dat een onschuldig meisje avonturen met een zwarte hengst meemaakte. Je begrijpt natuurlijk wel de insinuatie...’

Kevin: ‘Dat zwarte mannen groot geschapen zijn?’

Derek: ‘Ik weet dat het een fabeltje is, maar het moet gezegd zijn dat ik voor mijn lens toch wel een paar imposante exemplaren heb mogen vastleggen. Daar kan Thijs, de bodybuilder, nog wel een puntje aanzuigen.’

Kevin: ‘Misschien is het beter om te beginnen. Ik ga straks nog uit eten met vrienden.’

Derek: ‘Tuurlijk, no worries.’

(Derek pakt een foto van een schilderij. Projectie)

Derek: ‘Als eerste wilde ik dit schilderij als achtergrond gebruiken.’

Kevin: ‘OK, dan ga je mij erin shoppen? Heb je dan geen groen doek nodig?’

Derek: ‘Nee, dat is bij film. Ik knip je er digitaal uit en

dan plak ik je op de achtergrond.'

Kevin: 'Het is veel gemakkelijker met een groen doek.'

Derek: 'Komt goed. Geloof me maar. Wil je even helpen met dat houten kastje hier neer te zetten en dan mag je op de hoek ervan gaan zitten...'

(Ze pakken het houten kastje. Kevin gaat op de hoek zitten. Derek reikt een rood fluwelen doek aan.)

Derek: 'Ik ga het doek even mooi draperen, zodat de vouwen goed in beeld komen.'

(Derek gaat aan de slag. Kijkt op een afstand en schudt met zijn hoofd)

Derek: 'De lendendoek is nog te zichtbaar. Kun je het wat in elkaar proppen, zodat het lijkt alsof je bloot bent onder de stof'

(Kevin gaat wat verzitten en plaatst het doek anders)

Derek: 'Dat is beter... Goed, blijf zo zitten en dan je rechterbeen ontbloot en met je linkerhand op de kast rusten... Probeer maar even uit...'

(Kevin probeert een paar houdingen uit terwijl Derek zijn camera op statief erbij pakt)

Kevin: 'Hoe ziet dit er uit?'

Derek: (kijkt door de lens) 'Mooi... een... beauty.' (Hij maakt foto's)

Kevin: ('stapt uit de scène' en richt zich tot publiek)
'Geef maar toe, ik ben niet de enige die *black beauty* heeft gehoord. Komt het nu omdat ik zo vooringenomen ben? Of omdat hij niet begrijpt hoe woorden net zo diep kunnen snijden als een mes? Begrijp mij niet verkeerd.

Ik verwijt hem hooguit onnozelheid. Het vervelende is dat Derek de tijd heeft meegemaakt dat het een compliment was om een knappe man een beauty te noemen. En een zwarte man dus een black beauty te noemen. De link met een zwarte hengst is snel gemaakt. Voor hem klinkt het als een compliment. Een oprecht compliment omdat hij mij een lekkere vent vindt. Niets mis mee, toch? Jawel! Wat voor hem als een compliment in de oren klinkt, ligt voor mij gevoelig... omdat in de onschuld van het compliment vele beelden schuil gaan over het willen temmen en berijden van de zwarte hengst. Van mij, want mijn kracht moet worden gebroken. Ik met mijn grote lul, wat waar is, moet het afleggen tegen die man met de macht om te zeggen wat ik moet doen. Hoe ik moet staan. Nu weet ik ook wel, dat ik niet zo moet denken, maar ik denk het wel. Een witte vriend vertelde dat ik niet zo moeilijk moest doen, omdat de meeste mensen niet verder denken dan hun hersenschors dik is. Maar hoe leg ik uit dat woorden een oorsprong hebben en in de loop der jaren diverse betekenissen krijgen toegedicht. En als je een woord gebruikt, dan zit daar ook een rugzakje bij van al die definities. De persoon tegen wie het woord is gericht, kan uit het rugzakje kiezen welke betekenis hij wil horen. Of geleerd heeft om te horen. Ik vroeg onlangs aan een oudere witte kennis wat het eerste was dat in hem opkwam als ik het woord slaaf zeg. Hij antwoordde: Kunta Kinté, uit *Roots*, de TV-serie en niet het boek. Ik stelde dezelfde vraag aan een witte vriend van mijn leeftijd en hij antwoordde: Solomon Northup uit *Twelve years a slave*, de film en niet het boek. Terwijl ik bij het woord slaaf meteen denk aan Ketikoti, de afschaffing van de slavernij in 1863. Woorden hebben hun eigen rugzakje met beteke-

nissen. Moet ik aan woorden de betekenis toekennen waarvan ik denk dat de ander dit bedoelt om te zeggen? Of mag ik vasthouden aan mijn woordbetekenis? Moet ik ontkennen wat ik weet om een ander niet ongemakkelijk te laten voelen? Of blijf ik trouw aan wat ik heb geleerd en moet de ander zich maar aan mij aanpassen en ontdekken wat woorden voor mij betekenen? Misschien doe ik te moeilijk.'

(Kevin gaat weer in positie zitten, terug in het spel)

Derek: 'Ik heb even teruggekeken en ik blijf de lendenhoek zien. Vind je het erg om hem even uit te doen?'

Kevin: 'Voor 100 euro extra.'

Derek: 'Je komt niet bloot in beeld.'

Kevin: 'Maar ik ben wel bloot en dat is 100 euro extra.'

Derek: 'De volgende foto is de man in de badkuip. De dood van Marat.' (projectie)

Kevin: 'Het schilderij komt mij bekend voor. Uit de 16e eeuw?'

(Derek en Kevin gaan naar een ander speldeel. Trekken een laken af van een badkuip. Kevin maakt van lakenstof een soort tulband. Er komt een schrijfblad over het onderste deel van de badkuip en een blok hout met inkt, schrijfveer. Zie voor verdere details het schilderij)

Derek: 'Nee, de 18e eeuw. Marat was een uitgesproken journalist ten tijde van de Franse revolutie. Het was een politieke moord, gepleegd door de 24 jarige Charlotte Corday. Een royalist of een aanhangster van de minder radicale Girondijnse republikeinen. Door zijn schrijfsels werden de protesten gewelddadiger. Het schilderij is van

de hand van Jacques-Louis David. Misschien vind je het leuk om te weten waarom Marat in bad zat?’

Kevin: ‘Niet per se.’

Derek: ‘Marat had last van een ernstige vorm van eczeem. Om de jeuk te verminderen, werkte de journalist vaker in het bad waar havermeel aan toe was gevoegd. Interessant toch?’

Kevin: ‘Ik neem aan dat ik de pose van Marat moet aannemen...’

Derek: ‘Graag, dan pak ik even de camera erbij.’

(Kevin kopieert de houding van Marat van het schilderij, terwijl Derek de camera met statief pakt en goed zet)

Derek: ‘Als kind was ik erg onder de indruk van het schilderij. Ik had geleerd dat Marat een moor was, die in de badkuip was vermoord door een kruisridder. Het heeft vele jaren geduurd voordat ik ontdekte dat Marat een gewone Fransman was. Ik zeg het verkeerd, maar je begrijpt wat ik bedoel.’

Kevin: ‘Ga je nog de foto maken?’

(Derek maakt de foto en stapt ‘uit het spel’ en richt zich tot het publiek. Kevin blijft als Marat zitten in de badkuip)

Derek: ‘Het wordt steeds lastiger om met mensen met een kleur te werken. Het is op eieren lopen, want ieder woord wordt gewikt en gewogen. Ik doe mijn best, met als beste resultaat dat ik zenuwachtig wordt en onhandig ga doen. Kevin is een fotomodel maar het lijkt wel alsof ik eerst diplomatieke betrekkingen met hem moet aangaan voordat ik aan het werk kan, terwijl ik gewoon een ongedwongen contact wil. Ik begrijp ook wel dat de

tijden veranderen en er anders naar dingen wordt gekeken. Niets mis mee. Alleen voelt het nu alsof ik iets verkeerd doe, alsof ik een soort geschiedenis crimineel ben die jarenlang aan geschiedvervalsing heb gedaan. Zodra ik aangeef dat ik niet de geschiedenisboeken heb geschreven en geleerd heb wat mij is verteld, dan volgt er een preek over hoe on-sensitief ik ben ten opzichte van zwarte mensen, omdat ik niet erken dat ik een racist ben. En dan sla ik dicht. Wat moet ik daarop zeggen? Als ik ontken dat ik een racist ben, dan volgt er een preek waarbij de aankondiging van de vier ridders van de Apocalyps in het niet valt. Maar als ik toegeef dat ik een racist ben, dan is het hele poppenhuis aan het dansen. Ik ben een goed mens en ik denk niet in kleur, althans niet totdat het een dingetje is geworden. Nu word ik gedwongen om in kleur te denken. Ineens is het belangrijk wat ik vind over Zwarte Piet. Ik mag niet niets vinden. Ik heb er oprecht geen mening over. Het hele Sinterklaasfeest kan mij worden gestolen, al vanaf mijn tiende levensjaar. Voor anderen is dat anders. Geen probleem. Ik heb altijd geleefd in de veronderstelling dat ik in mijn denken vrij was. Niemand kon en mocht mij vertellen wat ik wel of niet denk, maar dat is veranderd. Door de sociale media bepalen kleine groepen mensen wat goed is wat ik denk. Het gemene van het internet is dat het lijkt alsof er grote groepen mensen op je voordeur staan te kloppen en dat jij... de eenling... aan de kant blijft staan. Alsof dat verkeerd is. De eenling bekeert zich om vooral niet buiten de boot te vallen en zo wordt een kleine groep groter en groter. Totdat de gevoelsmatige meerderheid bepaald. Waarschijnlijk denk ik er veel te simplistisch over en ligt het allemaal veel complexer, als een blauwe puzzel met 10.000 stukjes. Neem nou Kevin, hij

is een knappe man, maar hoe kan ik hem vertellen wat voor een schoonheid hij is? Zonder seksistisch of racistisch te worden? Of mag ik geen waardeoordelen meer hebben? Of mag ik ze hebben, maar niet langer uitspreken? Waarom is iedereen zo snel kwaad en overtuigt dat hem of haar onrecht wordt aangedaan? Ik ben geen racist, want ik hou van zwarte mannen.'

(Derek gaat terug in het spel en maakt nog enkele foto's van Kevin als Marat)

Derek: 'Dank je wel. Volgens mij heb ik enkele *beauties* geschoten.'

Kevin: 'Vind je het erg om niet over *beauties* te hebben?'

Derek: 'Stoort het je?'

Kevin: 'Ik krijg er allerlei gedachten bij.'

(Kevin staat op uit het bad en Derek geeft hem een handdoek om af te drogen. Meteen komt de beheerder op)

Beheerder: 'Geen porno!'

Derek: 'Geen porno! Wij zijn hier kunst aan het maken!'

Beheerder: 'Jaja, dat zeggen ze allemaal en ondertussen vunzigheid op te nemen!'

Derek: 'U mag komen kijken naar de foto's die ik heb genomen.'

Beheerder: 'Ik geloof je wel, maar geen porno!' (Beheerder af)

(Kevin en Derek beginnen te lachen)

Kevin: 'What the fuck was dat?'

Derek: 'Hollandse bekrompenheid in vol ornaat.'

Kevin: 'Wedden dat hij in zijn kantoortje porno kijkt!'

Derek: 'Ik weet het wel zeker...// Goed, ik wil nog graag de kruisiging in beeld brengen. Help je even mee met het kruis en dan zal ik de make-up aanbrengen.'

(Derek en Kevin lopen naar het derde spelvlak. Ze plaatsen het kruis. De doornenkrans wordt op het hoofd van Kevin geplaatst, waarna Derek de schmink en bloed aanbrengt. De dialoog gaat verder als de doornenkrans wordt geplaatst)

Derek: 'Ik wil een soort Caravaggio-achtige foto maken van Jezus aan het kruis, maar dan met een verleidelijke... beauty. Sorry, het gaat vanzelf.'

Kevin: 'Ben je gelovig?'

Derek: 'Niet Christelijk. Jij?'

Kevin: 'Ik heb niets met de kerk.'

Derek: 'Gisteren stond er een interessant artikel in de krant over racisme.'

Kevin: 'Okay, dat is ook een abrupte overgang.'

Derek: 'Nou niet echt, omdat Jezus gewoonlijk als een witte man wordt afgebeeld, terwijl hij in het Midden-Oosten is geboren als een Jood. Dus moet hij een kleur-tje hebben gehad, niet waar?'

Kevin: 'In welke krant stond dat?'

Derek: 'O, nee. Het was iets anders. Amerikaanse onderzoekers hebben vastgesteld dat vrouwen met schoenmaat 40,5 of hoger en mannen met schoenmaat 45 of meer de grootste aanleg hebben om een racist te worden.'

Kevin: 'Serieus?'

Derek: 'Ja, daar ging het artikel over. Het was een literatuuronderzoek van enkele jaren. Vrouwen met een kleinere schoenmaat dan 35 en heren kleiner dan schoenmaat 40, hadden de minste kans om een racist te worden.'

Kevin: 'Het klinkt als onzin. Wat heeft de grootte van de voeten te maken met racisme?'

Derek: 'Omdat een schoenmaat niet discrimineert op kleur. Niet mijn woorden, maar die van één van de onderzoekers. Even terughalen: een mens ongeacht ras, geslacht of geaardheid discrimineert en is in min of meerdere mate racistisch. En naar nu blijkt zijn mensen met grote voeten het meest racistisch van allemaal. En wie hebben de grootste voeten?'

Kevin: 'Geen idee.'

Derek: 'Mensen die in welvarende landen opgroeien en goed te eten hebben.'

Kevin: 'Dus ik ben een racist?'

Derek: 'Aanleg om een racist te worden. Net zoals ik, maat 46.'

Kevin: 'Wat een flauwekul. Wie verzint zoiets!'

Derek: 'Als je wilt kan ik straks het artikel wel naar je doorsturen. Heel interessant.'

Kevin: 'Zullen we dan maar de foto gaan maken?'

Derek: 'Kom maar deze kant uit. Pas op dat je niet alles met bloed onder smeert.'

(Kevin en Derek lopen naar het kruis. Kevin wordt met

touwen vastgebonden)

Kevin: 'Is het niet erg dat ik met mijn voeten op de grond sta?'

Derek: 'Nee, weet je nog: ik knip je uit en plak je op een achtergrond. Voor de duidelijkheid fotografeer ik je vanaf de lendendoek omhoog.'

Kevin: 'Okay, jij bent de fotograaf. Hoe wil je dat ik sta?'

Derek: 'Je hoofd laten hangen bij je linkerarm en dan van onderuit je ogen naar de camera kijken...verleidelijk. Gelukkig en niet alsof je pijn lijdt. Je verheugt je om naar de hemel te gaan en plaats te nemen aan de tafel van God.'

(Derek maakt foto's en geeft nog een paar aanwijzingen)

(Kevin stapt uit de scène en richt zich tot het publiek)

Kevin: 'Het voelt niet goed. Het is niet goed. Bij mijn ouders hangt er een afbeelding van een zwarte Jezus, gemaakt door een zwarte kunstenaar. Dan klopt het plaatje. Maar toch niet als deze witte hobbyfotograaf een zwarte Jezus vastlegt. Hij eigent zich iets toe wat door wit vele tientallen jaren is veroordeeld en belachelijk gemaakt. Ik weet dat hij daar niet persoonlijke verantwoordelijk voor is, maar toch klopt het niet. Hetzelfde als wanneer Koning Willem door een zwarte man wordt gespeeld in een film. Dan is het op slag duidelijk wat er niet klopt, toch? Waarom geldt dat dan niet voor onze helden? Niet dan koning Willem een held is. Nog niet. Wellicht als hij zijn verontschuldigen voor het slavernijverleden aanbiedt. Het voelt aan alsof mij wordt verteld wat goed is. Ik kan niet zelf bepalen of ik excuses wil... nee, nodig heb. Het moment wordt altijd bepaald door

wit. Nu er een verandering op gang is gebracht, is zwart ontdekt door de media, door de adverteerders, door Hollywood, want aan zwart kan voor nu flink geld worden verdiend, door wit. En wederom wordt mijn cultuur uitgeleend... nee, uitgebuit door wit. Maar zonder wit geen maatschappelijke verandering van formaat. Een huwelijk met de duivel. Doe ik er goed aan om voor hem een zwarte Jezus te zijn? Of moet ik alleen nog samenwerken met zwarte kunstenaars?

(Kevin gaat terug naar het kruis en stapt in het spel. Hij doet alsof hij klaar is met poseren)

Kevin: 'Zijn we klaar?'

Derek: 'Ik denk het wel. Even snel kijken...' (Hij checkt de foto's op de camera)

Derek: 'Het staat erop. Je kunt je gaan wassen en aankleden.'

(Kevin gaat zich wassen en omkleden, terwijl Derek zijn monoloog houdt)

Derek: 'Het is helemaal niets geworden. Ik had het groene doek mee moeten nemen. Zelfs met engelengeduld krijg ik hem nooit helemaal uitgeknipt. Zonde van mijn tijd en het geld. Waarom heb ik hem niet meteen gelijk gegeven? Ik zal het zeggen: omdat hij dan denkt dat ik niet met een zwart model wil werken. Daarom dus. Ik ben bang voor hem. Niet dat hij gaat slaan of zoiets, maar bang voor zijn mening. Stel je voor dat hij op de modellensite schrijft dat ik niet met zwarte mensen wil werken, nou, dan heb ik een stempel dat ik nooit meer kwijt raak! Kan ik net zo goed meteen stoppen met fotograferen. Gelukkig geen TFP-afspraken met hem gemaakt, dus hoef ik hem geen foto's te sturen. Wat een

ellende. Vanavond toch maar Thijs bellen of hij volgende week tijd heeft om de shoot opnieuw te doen.'

(De beheerder komt op)

Beheerder: 'De tijd zit erop. Even opschieten, want ik moet op tijd thuis zijn.'

Derek: 'Kan ik mijn spullen hier laten staan, als ik volgende week weer kom shooten?'

Beheerder: 'Als het niet in de weg staat en het geen porno is volgende week. Ik sluit de boel over vijf minuten!'

(Derek plaats alles een beetje bij elkaar. Stopt zijn camera in een tas en haalt er een enveloppe uit. Kevin is aangekleed)

Derek: 'Dank je wel voor vanmiddag en hier is het geld.' (Hij geeft de enveloppe)

Kevin: 'Jij ook bedankt. Ga je volgende week nog meer portretten maken?'

Derek: 'Ja, ik zit erover te denken.'

Kevin: 'Mocht je mij nodig hebben, dan stuur je maar een Whatsappje.'

Derek: 'Doe ik. Zullen dan maar gaan, voordat we worden opgesloten?'

(Kevin en Derek gaan af)

Er is na de opvoering ruimte voor gesprek met het publiek over de onderwerpen die aan bod zijn gekomen.

Een passie

Een Passie

Staties voor het moderne nu van vroeger

Een locatietoneelstuk dat uitermate geschikt is voor een park of een bos. Het kan eventueel ook in een hal worden gespeeld. Het is een vertaling van de oude symbolen van de staties van de kruisweg naar heden ten dage (zonder straattaal of rap!), maar in beelden die de moderne mens kan begrijpen. Het publiek loopt van een statie naar de volgende statie. Bij iedere statie wordt het publiek toegesproken door een personage.

Gert van Veen,

18 augustus 2020

Personages:

Het is mogelijk dat meerdere rollen door één persoon worden gespeeld.

Joas, de Messias

Thomas, een vriend

Jeroen, de verrader

Elke, een volger

Johan, een vriend

Peter, een vriend

Maria, moeder

Simon, een volger

Susan, een volger

Flip, een vriend

Sara, een volger

STATIE 1: HET DOODVONNIS

Het personage van Joas het liefst niet door een witte man laten spelen. De scène is dat Joas op een stoel zit met verlichting van onderaf, zodat er lange schaduwen zijn. De kleding is sportief/trendy.

Joas: 'Niet schrikken: IK GA DOOD! Natuurlijk gaan jullie ook dood, maar dat is toch net iets anders, want mijn dood is voorspeld. Nou hoef je daarvoor niet over speciale gaven te beschikken omdat de dood nu eenmaal de laatste deur van het leven is, waar ik... en overigens ook jullie... doorheen moeten. Ik kan voorspellen dat jij ook dood gaat en jij daar achter, ook! En toch is mijn dood anders. Niet alleen omdat ik dood ga... zeg maar een persoonlijke ervaring, die exclusief voor mij is. // Hmm, het is lastig om uit te leggen dat mijn dood belangrijker is dan bijvoorbeeld jouw dood. Ik neem aan dat er mensen om je treuren als je de pijp aan Maarten geeft of ben je alleen op de wereld? Hoe het ook zij, ik ga dood voor jullie en dan bedoel ik niet dat ik eerst ga en jullie mij dan achter elkaar volgen. Nee, ik ga dood ten behoeve van jullie, omdat ik een offer ga brengen. Het klinkt misschien wat filosofisch, maar het is de bedoeling dat ik mijn leven geef als een zoenoffer voor al jullie zonden. Ik ga jullie fouten afkopen, zeg maar, door mijn leven te laten beëindigen. Vader zegt dat hij het zo wil en vaders wil is wet niet waar! Nu gebiedt de eerlijkheid mij om te zeggen dat ik niet zo goed begrijp waarom mijn dood jullie zonden wast. Maar vader spreekt in tongen en is daarom ook niet altijd even goed te volgen. Er valt niet met hem te praten over waarom het toch o, zo belangrijk is dat ik doodga. Ik voeg het er maar aan toe: zijn zoon!

Welke ouder zegt tegen zijn of haar zoon... nee, het is toch echt een mannendingetje... dus welke ouder zegt tegen zijn zoon: *ik veroordeel jou tot de dood, zodat de zondenrekening voor de anderen is verrekend!* Het is niet helemaal eerlijk, of zo. Geen slecht woord over jullie... of misschien wel... maar ik ken jullie niet, dus waarom zou ik uit het leven worden geslagen voor jou of jou... of jou. // Vader is heel duidelijk: geen zachte dood voor mij. Nee, het is de bedoeling dat ik flink ga lijden. Het is schijnbaar zo: hoe meer ik lijd, hoe meer zonden er worden vergeven. Rustig inslapen, of niet meer wakker worden, is geen optie voor vader. Hij wil dat ik word geslagen, belachelijk wordt gemaakt en langzaam stik door mijn eigen gewicht. Nou, probeer dan je ontbijt nog maar eens verder op te eten. Ik heb heus wel mijn best gedaan om tot een redelijk gesprek met hem te komen. Hij wil er niets van weten omdat ik zijn zoon ben en dien te gehoorzamen... Ik mag dan wel zijn zoon zijn, maar ik ben allang het huis uit en voorzie in mijn eigen levensonderhoud. Misschien weten jullie dat niet, maar ik ben een verhalenverteller met goochelkunsten. In vroeger dagen zou ik een minstreel zijn geweest en nog veel verder terug een profeet. Maar dat is al zeker 2000 jaar geleden en vandaag de dag mag je het verleden niet een beetje mooier of gruwelijker maken dan het is geweest. Als ik mij nu zou voorstellen als een profeet die wonderen kan verrichten, dan werden mijn accounts direct van Facebook en Twitter verwijderd vanwege fake news. Daarom ben ik van beroep een illustere verteller met illusies! Klinkt goed, toch? // Zo heb ik Lazarus weer tot leven gebracht na een avondje pillen en drank. Regelmatig een konijn uit een hoed getoverd. Lege flessen met wijn gevuld, vanuit een wijndoos. Je kent ze wel met

zo'n tuitje aan de bovenkant. Ook word ik vaker gevraagd om als motivational speaker op te treden en daarbij het op te leuken met enkele illusies. Het verdient, niet bijzonder royaal, maar voldoende om niet in armoede te leven. Geen luxe in mijn leven en dat is goed zo. Vreemd genoeg wordt een verhalenverteller die arm is gemakkelijker geloofd, dan een rijke verhalenverteller als een Mark Rutte of de CEO van Unilever. Ik voldoe aan het beeld wat mensen, zoals jullie, hebben van een ouderwets moderne verhalenverteller. Zelfs vader deelt die mening. // Hij is tamelijk rechtlijnig, die vader van mij. Zonder te blikken of te blozen zegt hij: *ik heb je op de wereld gezet en ik bepaal wanneer ik je verwijder!* Het maakt geen enkele indruk op hem dat ik uit huis woon en een soort van eigen leven heb opgebouwd, waar ik overigens best tevreden mee ben. Ik heb een trouwe vriendengroep, twaalf om precies te zijn. Allemaal mannen en dan hangen er nog een paar vrouwen bij. Ze zijn er vaak, maar het is niet duidelijk wat ze willen. Eén is een escortdame met wroeging. Volgens mij is zij via Paul bij de groep gekomen. Overigens de enige echte hetero van wie ik het zeker weet. Bij de anderen heb ik zo mijn vraagtekens, zeker bij Jeroen, de Judas van de groep, zeg maar. // Ik heb het dwingend verzoek van mijn vader, om mee te werken aan mijn dood, met mijn vrienden besproken. Zonder de vrouwen erbij. Hun reacties waren divers. Allesbehalve eenduidig. Johan was zelfs wat opgelucht dat hij de kans kreeg om met een schone lei opnieuw te beginnen, als ik tenminste trouw zou doen wat mijn vader van mij verlangde. In het geheel niet verrassend was de buitenzinnige reactie van Jeroen. Wat een geschreeuw! Hij zou wel even een bezoekje brengen aan mijn vader om hem op andere gedachten

te brengen. Grootspraak natuurlijk! Ik had hem oprecht bewonderd, als hij over voldoende lef zou beschikken. // Ik moet zeggen dat ik teleur was gesteld door de lauwe reacties van mijn vrienden. Iedereen vond het wel erg of zo, maar toch niet zo passioneel geschokt of zo. Jeroen was eigenlijk de enige en dat is alleen maar omdat hij zwaar verliefd op mij is en ik hou van alle mensen. // Het bracht mij aan het twijfelen: had mijn vader de waarheid dan toch in pacht? Was hij alwetend en wist hij wat het beste was voor jullie allemaal? // Of was hij een huistiran die niet met de tijd was meegegaan? // En toen ontdekte ik dat vader helemaal niet van gedachten wilde wisselen om vast te stellen wat ik van het idee vond. Communicatie was een eenrichtingsverkeer bij vader. Hij vertelde wat er ging gebeuren. Ik mocht een beetje pruttelen omdat ik zijn zoon ben, maar het was slechts pro forma. Vader had de opdracht gegeven: ik moet sterven voor jullie zonden, zodat het leven iets dragelijker wordt in deze moeilijke tijden. // Het doet er toe, maar ik wil niet dood. Ik wil feesten, neuken, dansen, zuipen, genieten en bovenal leven. Weet je: ECHT leven! Ken je dat gevoel van het in leven zijn? Het besef dat je er bent en deel uitmaakt van de wereld? Jij waarschijnlijk niet, als ik zo naar je kijk... maar jij toch wel? Jij begrijpt wat ik wil zeggen, toch? // Vader niet. Hij doet het af als musicalgezever. Voor hem is het een ernstige aangelegenheid: er is geen toekomst voor jullie, als ik niet jullie zonden wegneem door dood te gaan. Hij maakt mij verantwoordelijk voor jullie welzijn. Hoe oneerlijk is dat? Verdien jij wel een schone lei? Hoe zit dat met jou! // Ik ben opgepakt tijdens een BBQ in het park, net op het moment dat Jeroen en ik heerlijk aan het zoenen waren, tussen een dubbele hamburger en

een kipfiletje door. Ruw in de boeien geslagen en hoewel ik daar in de slaapkamer niet vies van ben, gruwelde ik dit keer omdat er geen liefde of geilheid uitsprak, maar een kille afkeer. Dit keer zou de climax geen zaadlozing zijn, maar het langzaam stikken, aan een kruis genaagd... voor jullie.'

STATIE 2: HET KRUIS DRAGEN

De scène speelt zich af in de werkplaats van een ouderwetse timmerman.

Jeroen: 'Toevallig ben ik een timmerman, een kind van de verloren generatie uit de jaren tachtig. Ik mocht verplicht deelnemen aan een omscholingsproject van de sociale dienst. Als ik niet meedeed zou er anders op mijn uitkering worden gekort en het was al niet veel. Ik kon kiezen uit een paar beroepen en koos ervoor om een ambachtelijke meubelmaker te worden. Geen Zweeds waaibomenhout, maar degelijk Nuenens eiken. Overigens een geweldige opleiding om te doen, met je handen werken en geloof me: ik was met twee linkerhanden geboren. Ik was tot aan de opleiding een kluns met klussen, met weinig geduld. De meubelmaker van wie ik het vak leerde, beschikte over een engelengeduld en een scherpe tong, net een rattenstaart... handgereedschap. In twee jaar tijd leerde ik hoe ik diverse soorten hout kon bewerken en kon ik gereedschap gebruiken zonder mijzelf letsel toe te brengen of het hout te verneuken. Ik kreeg een certificaat van meubelmaker. Het project stopte vanwege geldgebrek. Als ik wilde mocht ik verplicht deelnemen aan een ander omscholingsproject: graficus. Laat ik eerlijk zijn: ik was geen echte meubelmaker,

maar ik had wel geleerd om te klussen, dus dommer was ik er niet van geworden. Misschien leuk voor de beeldvorming, ik was een *die-hard* punker met een roze hanekam. Kunnen jullie je het voorstellen? Het zag er niet uit. Een lange leren jas die een beetje Gestapo-achtig aandeed, een gaatjeshemd waar mijn tepels uitstaken, oorbellen in... geen kleintjes, maar van die grote neonkleurige vierkanten of cirkels, erg *arty* voor die tijd. Ik droeg geen ringen, dat had ik afgeleerd in de werkplaats toen een beitel achter een dikke ring bleef steken. Deze vinger lag er bijna af, maar daar zie je niets meer van. Misschien als je heel goed kijkt, wil je het zien? // De grafische opleiding was geweldig en paste helemaal bij mij. In die tijd werkte ik als vrijwilliger bij de Roze Driehoek, een radicale flikkerbeweging en hielp ik mee met stencilen van pamfletten, het zeefdrukken van affiches en het schilderen van spandoeken. Alles wat ik leerde op de opleiding kon ik meteen in de praktijk brengen. Wat een mooie tijd...// Maar na twee jaar stopte de opleiding en kreeg ik een certificaat als graficus. De laatste twee jaar kwamen te vervallen omdat de computer zijn intrede deed binnen de grafische wereld. En grafici van de oude stempel, zoals ik met mijn kersverse certificaat... let op: geen diploma, maar een certificaat. In vier jaar tijd had ik twee opleidingen half afge maakt, zonder dat ik de boel had getorpedeerd. Heel opmerkelijk omdat ik zo tegendraads was als een krolse kater in een hondenkennel. Niets deugde en ik wilde overal tegen aan trappen. Anarchie! Tegen kernwapens, tegen het grote geld, tegen de gevestigde orde, voor kraken, voor vrije seks en bovenal feesten! Headbangen tot je er een hersenschudding aan overhield, dat waren nog eens tijden! // Het kraken ging goed; het rebelleren ging

goed, de ene dag wat beter dan een andere dag; het seksen was minder vrij door aids; maar met en soms ook zonder condoom, heb ik heel wat kerels geneukt. Zo ging dat in die tijd... Totdat ik Joas een lezing hoorde geven in het stadspark. Het was een openbaring voor mij om iemand te horen praten over *het positivisme* als een beweging... geen handeling, maar een *movement*, zeg maar. Ik werd op slag verliefd op hem, daar in het stadspark. Mijn leven en het leven van mijn vrienden had ruim twintig jaar in het teken gestaan van rellen, trappen en zoveel mogelijk doen wat verboden was. Iedere dag weer tegen de haren van de goede zeden in strijken. Niets van wie dan ook iets aantrekken... En daar stond Joas in het licht van de ondergaande zon in het park een positieve boodschap te verkondigen, als een heuse *motivational speaker*. Het was zo tegendraads dat het vernieuwend was. Ik ben geen domme jongen, maar ik zat zo vast in de mindset van de kraakbeweging dat ik iedere deur in mijn hoofd had dichtgetimmerd. Ik wilde niet horen, ik wilde rellen, provoceren, meppen. Ik wilde niet zien, ik wilde gezien worden, erkenning krijgen en het opzetten van een nieuwe wereldorde. // En daar was hij op een prachtige zomeravond met ontbloot bovenlijf in het stadspark, pratend over de krachten van het universum die je belonen als je maar blijft geloven in wat je wil krijgen of bereiken. Het leven op een positieve manier bekijken en leven. Ontvangen om te geven, geven om gelukkig te zijn. Dat waren pas revolutionaire woorden. Woorden over liefde, geluk, passie en het klaar staan voor elkaar, omdat je geeft om te ontvangen, om te geven en het ervaren van geluk.// Nu kan ik mij maar moeilijk voorstellen dat ik zo door zijn woorden werd geraakt. Maar iedere generatie heeft toch zijn eigen

goeroes en Messias nodig? // Ik werd een soort stalker van Joas. Overal waar hij een lezing gaf, was ik ook. Behalve in congressentra waar ik de entreeprijs niet van kon betalen. // Alles veranderde toen ik een *meet & greet* had gewonnen met een wedstrijd uit de krant. Ik ontmoette hem, samen met nog een twintigtal andere gelukkige winnaars, in een klein zaaltje van het Holiday Inn. Hij straalde en ademde geluk uit. Iedereen kreeg een hand en een persoonlijk woordje. Toen ik aan de beurt was, liep ik naar hem toe en zag hoe hij mij van kop tot teen bekeek. Hij stak zijn hand uit en ik gaf hem een kus. Op de lippen met een beetje tong. Joas schrok niet, maar beantwoordde de kus. Het was geen hele tongzoen-scène, maar de meeste oprechte kus die ik ooit aan iemand had gegeven. Hij fluisterde ik mijn oor: 'Iedereen moet zijn eigen kruis leren dragen.' // Dat waren zijn eerste woorden voor mij en ze troffen doel. Midden in de roos. Als een kind begon ik te huilen en Joas troostte mij wiegend in zijn armen. // Ik schaam mij er nu voor. Wat een opendeur opmerking! Maar hij was erin geslaagd om de dichtgetimmerde deur in mijn geest te openen. Mijn tweede openbaring met hem. // Na de *meet & greet* zijn we naar een hotelkamer gegaan en hebben we drie dagen lang gepraat, gevreeën, geslapen, gegeten als een tweede Yoko & John. // Daarna hebben wij nooit meer een bed gedeeld. // *De wereld is te groot om je aan één persoon te binden*, dat zei hij tegen mij. Hij sliep en vree wel met anderen, maar ook steeds een korte periode, soms zelfs maar één nacht. Joas wilde zoveel mogelijk mensen laten delen in zijn positiviteit & intense geluk. // Ik ben sinds die tijd ja-loers, maar ik kan hem niet laten gaan. Ik zeg het verkeerd: ik kan niet langer toezien hoe hij mij langs de lijn

laat staan en met anderen gaat spelen. // Joas had er last van om mij verbeteren te zien. Ik straalde weinig positiviteit uit, zeg maar. Het is kleinzerig, maar ik stak mijn ongenoegen niet onder stoelen of banken. Ik gaf interviews over het losbandige gedrag van Joas, waarbij ik de waarheid dikker aanzette. Vorige week spraak hij mij aan: *timmerman, is het kruis al bijna klaar om mij eraan te nagelen?* // Ik wist niet hoe te reageren, waarop hij vroeg: *Waarom verraad je mij via de sociale media? Ik heb altijd van je gehouden.* // Joas is in de afgelopen dagen steeds een *trending topic* geweest. Honderden keren veroordeeld om zijn seksuele escapades met zijn volgers. De hastag #gurutoo begint een beweging op gang te brengen van mensen die ook door een financiële of een spirituele goeroe zijn misbruikt. Mijn rebelsheid levert voor het eerst erkenning op en respect. Veel respect van onbekende mensen. // Het was mijn bedoeling om hem wakker te schudden zodat hij weer voor mij koos, maar het ging alle kanten uit, behalve de goede. Ik krijg geld voor interviews en TV- en internetoptredens. Bloedgeld voor mijn verraad. // Ik mag hem niet meer zien. Ik kan hem niet om vergeving vragen en alles uitleggen. // Het kruis wat hij draagt, is door mij gemaakt...'

STATIE 3: VALLEN DOOR HET GEWICHT VAN HET KRUIS

De scène speelt zich af in een kroeg.

Johan: 'Het was niet langer vol te houden. Het gewicht van het kruis drukte te zwaar op zijn schouders. Hij viel met een klap op de grond, door het ijs gezakt. Joas was niet gewend om een oplichter, een charlatan of een klootzak te worden genoemd. Hier bovenop kwamen nog de doodsbedreigingen en alle denkbare verwensingen. // De woorden van zijn vader hakten er het hardste in. Hij eiste dat Joas de eer aan zichzelf hield en een einde maakte aan zijn leven, zodat zijn volgers vrij van blaam bleven en het hoofdstuk konden sluiten. Zeker degenen die hadden gezondigd en mee waren gegaan in de boodschap van liefde. Joas was immers het hoofd van de beweging en verantwoordelijk voor wat er allemaal was gebeurd. // De omslag is domweg te groot: de ene week op handen te worden gedragen als een positiviteitsgoeroe en de andere week te worden verketterd en vervolgd als een bedrieger. // Ik heb het met hem te doen en kan niet geloven dat ik al deze jaren een charlatan op handen heb gedragen! Nee, dat bestaat niet. Punt uit. Ik ben toch niet dom. Als er zaken niet in de haak waren, dan had ik er wel wat van gezegd en nog waarschijnlijker: ik had onmiddellijk actie ondernomen. // Ik probeer hem moed in te praten... De omgekeerde wereld! Joas moet weer op zijn benen gaan staan en geloof hebben in een goede afloop! // Volgende week wordt er weer iemand anders getrolled. Zo gaat dat vandaag de dag. Het lijkt wel een nieuwe nationale hobby of een SBS6 talentenshow: wie nagelen we deze week aan het

kruis?// Joas mag niet opgeven. Zelfs niet als zijn vader hem het liefste dood wil zien, om zo de schande teniet te doen.// Ik heb alleen maar goede ervaringen met Joas. Hij heeft mijn leven gered en nu moet ik hem helpen om door deze moeilijke tijd heen te komen...’

STATIE 4: ONTMOETING MET DE MOEDER

De scène speelt zich af in een Mariakapel.

Maria: ‘Wie zonder zonde is, gooit de eerste steen! // Hoe moedig was dat van mijn zoon, toen hij een belaagd homostel op straat te hulp schoot. Al van kinds af aan kwam hij op voor de zwakkeren. Niet dat homo’s zwak zijn. Er zullen er wel tussen zitten, maar dat doet er nu niet toe. // Joas is pan-amoureuus en panseksueel. Hij houdt van alles en iedereen. In de wereld van de comics zou hij zeker een superheld zijn. Positivoman! Of Seks-tos!// Het is moeilijk om een moeder van een hoogsensitief kind te zijn... hoewel het destijds tijdens zijn kindertijd anders werd genoemd: een lastig en druk kind, een handenbindertje of gewoon een kutkind. // Het was voor mij allesbehalve eenvoudig, omdat ik maagd was toen ik zwanger werd. De eerste keer meteen raak. Vijftien jaar oud en meteen volwassen! Ik kon zo meedoen aan dat MTV-programma over tienermoeders en als er een Nederlandse versie van was geweest dan had ik mij er waarschijnlijk ook nog voor opgegeven, dan had ik er ook nog wat aan verdiend. Maar dat was er niet. // Ik nam een ander besluit: niemand mocht weten dat ik zwanger was. Ik verstopte mijn buik. In het begin was

dit geen probleem, maar zes maanden later moest ik creatief worden. // Ik heb wat af gebeden om plotseling niet meer zwanger te zijn of om de vrucht te verliezen. Ik ben er niet trots op, maar ik droeg strakke riemen en sloeg vaker op mijn buik. Het mocht niet baten, de vrucht werd langzaam maar zeker een baby. Wat moest ik vertellen als ik ging bevallen? // De vader van Joas was net zestien geworden toen ik in het ziekenhuis beviel. // Het was een andere tijd en onze ouders wilden dat wij ging trouwen. Het kind moest binnen een gezin opgroeien. // Ach, ach, wat een doffe ellende. Ik kon mijn school niet afmaken en moest thuis mijn kind gaan opvoeden onder toezicht van mijn ouders. Toen mijn man en ik achttien jaar oud werden, kwamen wij in aanmerking voor een goedkoop huurhuis. Hij werkte aan de lopende band bij Philips en bracht een mager loontje mee naar het nieuwe huurhuis. // Joas groeide als kool en met het jaar werd hij moeilijker om in bedwang te houden. Ik wist niet wat ik moest doen. Wat er van mij werd verwacht. // Toen Joas tien jaar werd en voor de zoveelste keer op heterdaad betrapt was met vuurtje stoken, sprongen de stoppen in mijn hoofd. Ik draaide volkomen door, waar ik mij niets van kan herinneren. // Ik vierde mijn 26ste verjaardag op een psychiatrische afdeling van het ziekenhuis, waarna ik werd opgenomen in een therapeutische gemeenschap: *Klaver-tje vier*. // Na een paar maanden ontving ik een brief van de advocaat van mijn echtgenoot. Hij had een scheiding aangevraagd met de voogdij voor Joas. // De rechtbank stelde hem in het gelijk en weg waren mijn huwelijk en kind. Het was een opluchting! Ieder huis heeft zijn kruis, maar ineens hoefde ik niets meer. Ik was vrij,

bevrijd van de zware last. // Ik zag af van een omgangsregeling. Waarschijnlijk had ik er verstandiger aangedaan om Joas regelmatig te zien. Misschien was het dan niet zover gekomen. Gedane zaken nemen geen keer, niet dan? Zijn vader heeft Joas gevormd naar zijn hand...// Een jaar geleden heeft Joas contact met mij gezocht. Het ging niet van harte. Als het aan mijn zoon had gelegen, dan was ik dood, maar enkele volgers en influencers hadden ontdekt dat ik nog leefde en dus werden er pijnlijke vragen aan Joas gesteld. De strekking hiervan zal duidelijk zijn: hoe kun je een boodschap van liefde, positiviteit en vergeving verkondigen als je moeder uit je leven is verbannen. Wilde hij zijn positie als wellness-influencer behouden, dan moest hij aan de internetwereld laten zien hoe goed zijn contact met mij was. // De eerste ontmoeting werd in het geheim georganiseerd door één van zijn stafleden, die hij *vrienden* noemt. Het klinkt beter om een vriend te zijn dan een stafmedewerker. Joas kwam zelfverzekerd, misschien zelfs wel een tikkeltje arrogant, de hotelkamer binnen gelopen met een zonnebril op. Hij stelde zichzelf niet voor en sprak mij aan met mevrouw Timmermans. Nadat hij vertelde wat voor een slechte moeder ik ben... in iets andere bewoordingen weliswaar... barstte hij in tranen uit. // Ik bevroor van top tot teen, kon niet meer bewegen. Eén van de stemmen schreeuwde dat ik Joas moest gaan troosten door hem vast te pakken, terwijl de andere stemmen oorverdovend stil waren. // Een vriend kwam de hotelkamer binnen en nam Joas mee. Ik bleef alleen achter. // De tweede ontmoeting verliep beter, tenminste na de openingstirade. Ik kreeg een lijst met voorwaarden en als ik mij daaraan zou houden, dan mocht ik weer deel uitmaken van het leven van mijn

zoon. Ik moest papieren tekenen en kreeg een vergoeding op mijn bankrekening gestort. Het was een meevalertje. // In de maanden daarna ben ik drie keer in het openbaar aan zijn zijde verschenen en heb ik de gelukkige moeder gespeeld, die ik ook had moeten zijn. Het was voldoende geloofwaardig om de volgers tevreden te stellen en de influencers waren alweer op jacht naar de volgende digitale kruisiging. // Gisteren belde zijn vader. Ik had hem al zeker 20 jaar niet meer gesproken. Hij vertelde dat Joas een offer moest brengen en de prijs was zijn dood. // Ik wist niet wat ik hoorde... maar ik was het roerend eens met hem. Joas was onder een goed gesternte geboren, maar in de loop der jaren was hij steeds meer het spoor bijster geraakt, daar konden zijn magische illusies, die hij wonderen noemde, niets aan veranderen. // De ware aard komt steeds weer bovendien. Hoe ellendig dan ook. Met zijn positieve praatjes en de hulp van de kosmos, kon hij een mooie schijn creëren, maar het ware gezicht was te zien op de momenten dat Joas even niet op zijn hoede was. Ik twijfel er niet aan dat hij zich te buiten ging aan alles wat zijn vader hem had verboden. Niet in het openbaar, maar in broeierige hotelkamers of achter gesloten deuren. Misschien kon de schade worden beperkt als hij dood ging. Misschien levert het mij ook nog iets op, zodat de kwaliteit van mijn leven toeneemt. // Het laat mij niet koud dat hij met zo'n zwaar kruis op zijn rug sleept. Het is afschuwelijk. Zeker omdat op het einde van de straat de dood op hem wacht, maar hij doet het voor jullie en ook een beetje voor mij...'

STATIE 5: HET KRUIS OVERNEMEN

De scène speelt zich af in een werkkamer met een bureau en een desktopcomputer aan.

Simon: 'Het gaat mij aan mijn hart als ik zie hoe Joas nu wordt verguisd door allerlei aannames en publieke rechtbanken als Twitter, Instagram en Facebook. Iedereen vindt er wel wat van, zonder Joas ooit persoonlijk te hebben ontmoet. Daar moet je ook maar het gore lef voor hebben. // Het zou mij niet moeten verbazen hoeveel plezier mensen hebben als een ander onderuit klappt en keihard met het achterhoofd op de keien slaat. Letterlijk en figuurlijk! // Ik heb nooit begrepen waarom wij mensen genieten van het leed dat een ander meemaakt. Of het laat ons koud. Eventueel kopen we het af met een donatie van €3,- voor ezels, mensapen, hongerende kinderen, slachtoffers van (natuur-)geweld. // Joas is één van de meest eerlijke en zuivere personen die ik ooit in mijn leven ben tegengekomen. Hij heeft mij inzichten gegeven die mijn leven hebben veranderd. Voor alle duidelijkheid: Joas heeft mijn leven niet veranderd, maar de woorden die hij sprak, bereikten mijn oren net op die momenten waarop ik honing het hardste nodig had. De zachtheid en het begrip voor mijn ziel... mijn persoonlijkheid, dat is een beter woord. Joas zag mij door zijn woorden. Hij hoorde mij, door naar mij te kijken. Diep in mij en hij begreep waarom ik zo streng en afkeurend naar mijzelf was. // Joas heeft niets gedaan, buiten het juiste gezegd op het goede moment. // Hij is niets meer dan een man, met al zijn gebreken en goede eigenschappen. Joas heeft nooit beweerd meer te

zijn. Hij is geen ster, geen godenzoon van Ajax, geen bekende Nederlander, geen held, geen beroemdheid. // Het enige wat hij heeft gedaan is een boodschap prediken van liefde, saamhorigheid en vergeving. Gewoon een beetje positiviteit naar de mensen brengen. Waarom roept dat zoveel agressie op? Is liefde en medemenselijkheid dan zo bedreigend? // Ik moet ineens denken aan een lezing waarin Joas iets in de trant zei van: *de liefde overwint nooit, omdat met geweld & leed teveel geld wordt verdiend. Liefde kan niet worden omgezet in economische cijfers, geweld en leed wel.* // Het klopt. Het kan even duren voordat je het inziet, maar hij sprak de waarheid. // Door zijn onverzettelijkheid is Joas nu in de problemen gekomen. Problemen die niet meer vanzelf verdwijnen. // Ik voel een overweldigend medeleven met Joas en dus besloot ik om een korte tijd zijn kruis te dragen door de hoon, de spot en de negatieve aandacht op mij te richten, zodat hij even adem kan halen en niet steeds in de verdedigende hoek hoeft te gaan zitten. // Als het al is gelukt, dan was het maar van korte duur, maar Joas stuurde een Whatsappje met slechts één woord: *dank.* // Ik wil hem niet zien sterven, want zijn dood is voor de ondankbaren die bloed hebben geroeken en hun leedvermaak... ja, ik heb het over jullie!

STATIE 6: HET AANGEZICHT DRO- GEN

De scène speelt zich af voor het gebouw waar Joas verblijft.

Susan: 'Het is mij gelukt. Een selfie met Joas! Het is zo moeilijk om dicht bij hem te komen, zeker nu met die hele #gurutoo-affaire. Hij wordt zo afgeschermd door beveiligers, maar het gaat niet goed met hem. Joas gaat gebukt onder het kruis en ik wilde nog samen met hem op de foto voordat het te laat was. // In eerste instantie wilde ik eerst zijn gezicht droog maken met een handdoek, maar dat mocht niet. Toen wilde ik hem een blikje BluePeacock geven, de lekkere energiedrank zonder cafeïne, maar dat mocht ook niet. BluePeacock is een sponsor van mijn Instagram en het zou super zijn geweest als Joas drinkt terwijl ik een selfie met hem neem. Extra inkomsten voor deze maand aan mijn neus voorbij gegaan. Maar goed, na veel vijven en zessen mocht ik als een trouwe volger een selfie met Joas nemen. Dit is de foto...// Stiekem heb ik er nog twee gemaakt, waarvan er eentje is bewogen en op de ander is mijn eigen niplegate. Die mag niet op Instagram vanwege de Amerikaanse preutsheid, wel jammer omdat het precies past bij de hele affaire. Misschien kan ik het nog verkopen aan een roddelblad. Zal ik de foto even laten zien? Moment, hier is de foto... Exclusief voor jullie, gaaf toch!'

STATIE 7: DE TWEEDE KNIEVAL

De scène speelt zich af in een fotostudio.

Flip: 'Een tweede knieval was onvermijdelijk en niet alleen vanwege het kruis dat zwaar op zijn schouders rustte, maar ook omdat de advocaat heeft aangegeven dat Joas sympathie moet winnen. In de regel werken fotoshoots met puppy's en baby's heel goed, maar dat is *out of the question*. In dit stadium van de publiekelijke lijdensweg zou het zelfs onethisch zijn om puppy's en baby's te gebruiken voor een *photo-op*. Het enige wat nu nog zoden aan de dijk zet, zijn combi's van pijn, spijt en schaamte. De gouden driehoek van een belijdenisshoot. De volgers willen Joas zien lijden en wel zodanig dat zij het moeilijk vinden om naar te kijken, maar nog wel blijven kijken. Ze mogen niet over het randje gaan en hun hoofden afdraaien of wegklikken. De pijn moet echt zijn, voelbaar door het scherm heen. Voor de meeste influencers en dus ook voor Joas is het niet moeilijk om hier een snuifje schaamte aan toe te voegen. Vaak is het slechts een kwestie van je in gedachten voorstellen dat je moeder toekijkt terwijl je seks hebt. Het is een heel ander verhaal met spijt. De ogen zijn goede leugendetectors en zien in een oogopslag of de spijt is gespeeld of echt. Wat dat betreft is Joas een natuurtalent. Hij kan op commando spijt op zijn gezicht toveren en zijn lichaamshouding hierop aanpassen. De profs weten dat spijt niet alleen in de stand van de wenkbrauwen verscholen gaat, maar in de hele lichaamshouding. Het lichtelijk laten hangen van de schouders, om een huilhouding te mimeren, maar dan zonder tranen. Het hoofd moet ietwat schuin op de nek staan, dit roept em-

pathie op bij de kijkers. De lippen raken elkaar niet aan, zonder dat de mond openstaat. Een gapende mond suggereert dat het model zojuist is klaargekomen of klaar is voor een BJ. Een zithouding waarbij de billen de grond raken en het linkerbeen op de grond ligt met daarop rustend het rechterbeen. Denk maar aan het schilderij van Narcissus. Joas rust op zijn linkerarm met de hand plat op de grond. De rechterarm ligt bijna levenloos in zijn schoot. Een hoopje, elegant gevormde, ellende, dat doet denken aan oude meesterwerken. Spijt in de ogen zonder een traan te laten. Tranen verpesten het, omdat het dan niet langer op spijt lijkt, maar op wanhoop. En uit data-analyse blijkt dat wanhoop een verwachting bij de kijkers schept, dat de persoon op een gruwelijke wijze aan zijn of haar einde komt. Wanhoop maakt de kleine sadist in de kijker wakker, die bloed wil zien. Als meerdere volgers samen kijken, dan ontstaat er een groepsecho die roept om een ijzingwekkend einde. Zoiets als bij die Mel Gibson film... ach, wat was de titel ook alweer... De toenmalige paus verklaarde dat het lijden van Jezus natuurgetrouw in beeld was gezet... met die zwepen met vleeshaken eraan... nou zeg, hoe heet die film... THE PASSION OF THE CHRIST! Precies! Maar dat is al geweest en volgers typen meteen dat je een copycat bent. Nee, we kunnen Mel Gibson niet overtroeven, dus houden we ons maar aan de gouden driehoek: pijn - spijt - schaamte. // We moeten voldoende onderbuikgevoelens wakker maken, zodat de volgers bereid zijn om Joas te vergeven. In het geheel niet eenvoudig omdat zijn vader tegenwerkt. Hij wil zijn goede naam redden door een offer te brengen. De roep om bloed kan uiteindelijk alleen maar worden gestild door bloed, maar daar weten jullie alles van, nietwaar?'

STATIE 8: HET TROOSTEN VAN DE VROUWEN

De scène speelt zich af voor het gebouw waar Joas zich bevindt.

Sara: ‘Samen met enkele andere succesvolle InstaFems mochten wij Joas kort in zijn penthouse bezoeken, waar hij drie keer bevestigde dat hij niet in beroep zal gaan tegen het doodvonnis. *Het is mooi geweest*, waren zijn letterlijke woorden. Joas kon zichzelf niet op een andere manier overtreffen. Hij sprak uit dat hij gehoopt had om bij de club van 27 terecht te komen... Je weet wel, die beroemde mensen die op hun 27ste dood gaan, Jimi Hendrix, Janis Joplin, Jim Morrison, Kurt Cobain, Amy Winehouse. Maar hij is 33, althans volgens zijn profiel. Volgens mij eerder 38 of 39. Ik begrijp het wel, want 33 is een magisch getal. Het staat voor een persoon die haar ware aard heeft ontdekt, die dus weet wie zij is. Er is een balans tussen het denken en het voelen. De persoon weet haar behoeften in de hand te houden. Het getal 33 symboliseert een persoon die het beste en meeste uit zichzelf heeft gehaald. Voor die tijd is er sprake van ontwikkeling en opbouw van de persoon en nadien blijft er aftakeling en lijden over. // Voor mij was het volkomen duidelijk dat Joas voor 33 had gekozen als zijn leeftijd. Het was zijn boodschap aan zijn volgers: *ik bevind mij nu op de piek van mijn bestaan. Hierna kan het alleen maar slechter worden.* // Ik moet er weer van gaan huilen... het was verboden om nog selfies met Joas te maken en ik was niet de enige die huilde... volgens mij wel alle uitgenodigde InstaFems... een unieke kans om onze volgers een inkijkje te geven in de laatste uren van

Joas, was ons ontnomen. Maar hij troostte ons, stuk voor stuk. Joas vertelde dat het zo beter was, voor zijn vader, voor ons en hemzelf. Na zijn dood kwamen er vele volgers vrij en mochten wij proberen om hen te vangen als nieuwe volgers, maar dan voor onszelf... ons eigen account. Joas wilde dat wij, de InstaFems, zijn verhaal vertelden door onze ervaringen te delen met de internetwereld. Uitleggen waarvoor Joas stond en waarom dit zo belangrijk is voor alle volgers van nu en die in de toekomst. // Mijn eerste berichten over mijn laatste ontmoeting met Joas zijn goed bekeken en worden flink gedeeld, zelfs zonder een actuele foto. Het is mij niet duidelijk geworden waarom hij dood moet, maar misschien is dat ook niet zo belangrijk... We hebben dat al achter ons gelaten, althans de trendy InstaFems. De ogen zijn nu gericht op het voltrekken van het vonnis. Jullie kijken zeker toch ook?’

STATIE 9: DE DERDE KNIEVAL

De scène speelt zich af in een leslokaal.

Thomas: ‘Ik geloof het niet meer. Volgens mij is het één grote publiciteitsstunt. Een Houdini-truc om de volgers geboeid te houden en te voorkomen dat zij overstappen. // Het klonk als een hartenkreet: *waarom, waarom, vader!* // Maar sprak hier nu een man die op het punt staat om zijn leven te verliezen of wilde hij echt antwoorden ontvangen? Het resultaat was dat zijn vader zweeg en er geen woord meer aan vuil wilde maken. Geen wonder dat hij steeds minder volgers in de wereld heeft. Vandaag de dag moet alles worden uitgelegd en wel zo dat geen enkele invloedrijke belangengroep er

aanstoot aan kan nemen. Het moet waarachtig klinken en... niet te vergeten... de volger moet het idee hebben aan iets belangrijks bij te dragen, van het redden van een mierensoort in de Amazone tot aan het stoppen van de klimaatveranderingen. Al was het maar door een like te geven of het ondertekenen van de zoveelste petitie. De vader van Joas begrijpt dat niet. Hij is voor 2000 geboren en dat zegt eigenlijk al voldoende. // Er valt ook wel wat voor te zeggen, vind ik. De volgers van tegenwoordig willen op hun wenken worden bediend en anders stappen ze over naar de volgende die hen wel geeft wat ze willen. Opvallend genoeg heeft dit te maken met bikini's, underwear en sexy poses. Een mooi lichaam en veel huid zijn goed voor tienduizenden of honderdduizenden likes. Ook dit begrijpt Joas' vader niet. Sterker nog, volgens mij heeft niemand hem ooit gezien of een selfie mee gemaakt. // Maar de derde knieval van Joas stelde niet zoveel voor. Hij maakte een uitgebluste indruk. Donkere wallen onder de ogen, maar kwamen mij net iets te donker over. Misschien dat het aan het filter lag wat er werd gebruikt. Jeroen vertelde dat het een raw photo was, geen make-up, geen retouche, geen speciale belichting en geen filter. Ik geloof hem niet. // Joas maakte op mij de indruk van een derderangs Bollywood-acteur uit de jaren zeventig. Laat ik het zo zeggen: dit soort rollen liggen hem niet. Het sluit niet aan bij zijn rol van motivational speaker en die van de geluksgoeroe. Wat hoopt hij te bereiken met de beelden van wanhoop? Wil jij een nieuwe doelgroep van volgers aanspreken? Ik geloof dat niet. Het spijt me, het zorgt ervoor dat ik afhaak. Niet dat ik twijfel dat het kruis wat hij meesleept zwaar op zijn schouders drukt. Ik zou voor geen goud in de wereld in zijn schoenen willen staan. // Zeg nou zelf: wel-

ke vader laat zijn zoon vallen? Misschien een metertje om zijn zoon een les te leren, maar toch niet om hem kapot te laten vallen in zoveel stukken dat het onmogelijk word om alles te lijmen...// Ik geloof dat niet. Misschien heb ik geluk gehad met mijn vader... Wat voor een vader wil zijn zoon dood hebben?’

STATIE 10: VAN DE KLEREN BEROOFD

De scène speelt zich af in een slaapkamer.

Elke: ‘Er zijn *nudies* van Joas opgedoken. Het verhaal dat erbij hoort is dat zijn vader kennelijk heeft gezegd: *je bent naakt in de wereld gekomen en je zult de wereld naakt verlaten*. In eerste instantie dacht ik dat het metaforisch was bedoeld, maar nee hoor, letterlijk... heel letterlijk! En al zeg ik het zelf: hij mag er wezen! Een lekker ding! // Als het een film was, kreeg hij een lendendoek omgeslagen, maar in werkelijkheid is dat nooit geweest. De preutsheid is een uitvinding uit de 19e eeuw, voor die tijd stond naaktheid symbool voor puurheid. Zuiverheid uit een natuurlijke bron en dan bedoel ik niet het bronwater uit de Ardennen. Het is niet kwetsbaar om de dood in je blootje tegemoet te treden. Het laat zien dat je niets te verbergen hebt, dit ben jij! // Maar ja, de Amerikanen achter Instagram, Twitter en Facebook begrijpen dat niet. Voor hen is bloot aanstootgevend. Alsof het schadelijk is voor je mentale gezondheid. Het is gemakkelijk om de gespeelde preutsheid van de Amerikanen aan het kruis te nagelen. Het land waar de meeste porno wordt gemaakt en bekeken! Het land van de dubbele

moraal en de hypocrisie. // De advocaat van Joas heeft geadviseerd om toch maar een lendendoek om te slaan, zodat er geen juridisch gedoe ontstaat, want de techgiganten trekken zich niets aan van een klacht. Zij plegen zonder meer censuur en bij herhaling wordt je account verwijderd. Een regelrechte ramp voor influencers als Joas, dan is alles waarvoor hij heeft gewerkt in één klap verdwenen, zijn hele erfenis voor de internetwereld gedeletet! En daarom ben ik blij dat er toch nog een paar nudes zijn uitgelekt! Wel jammer dat hij dood moet voor jullie...'

STATIE 11: AAN HET KRUIS GENAGELD

Scène speelt zich af in een duistere kelder met weinig licht.

Peter: 'Toen het duidelijk werd dat Joas' vader het doodvonnis niet ging intrekken, kreeg ik een paniekaanval. Compleet met hyperventilatie en het gevoel alsof ik een hartaanval kreeg. Erg griezelig. // Ik heb toen iets gedaan waar ik spijt van heb, maar wat Joas had voorspeld: ik verloochende hem drie keer. Als eerste stopte ik met hem te volgen op Twitter, daarna ontvriendde ik Joas op Facebook en tot slot blokkeerde ik hem op Instagram. // Ik werd met de nek aangekeken omdat ik niets deed om het doodvonnis te voorkomen. Alsof ik samenspande met de vader van Joas. Er kwamen doodsb bedreigingen binnen! Wat moest ik doen? // In mijn paniek kon ik maar één ding bedenken en dat was alle bindingen met Joas radicaal verbreken. Op mijn eigen

accounts heb ik een verklaring geplaatst dat ik slechts een online volger van Joas was geweest, niets meer. Ik kende hem niet persoonlijk, wat uiteraard een leugen was. Alles wat ik verklaarde was gelogen. Maar niemand kon toch van mij verlangen dat ik mee op het spreekwoordelijke zwaard zou vallen. // Mijn dood werd niet gevraagd, zolang ik mij maar distantieerde van Joas. Ik kon verdwijnen in de leegte van de digitale nietszeggend van het internet. Mijn avatar veranderen en profielen aanpassen. // Joas had mij zoveel gegeven, terwijl ik hem in de steek liet op het moment dat het erop aankwam. // Op de executieplaats werd pas duidelijk dat Joas zou worden vastgenageld in plaats van vastgebonden met touwen. Het vastnagelen was voorbehouden aan de daders van de ernstigste misdaden. De nagels bij de armen, werden een stukje achter de pols, tussen de ellepijp en het spaakbeen geslagen, om er zeker van te zijn dat het lichaam bleef hangen en het niet ging uitscheuren. Bovendien schuurden de nagels bij iedere beweging langs de zenuwen, waardoor de veroordeelde onvoorstelbare pijnen leed. De grootste nagel ging door de voeten heen, die daarvoor speciaal boven elkaar waren geplaatst. Het idee erachter was dat het lichaamsgewicht zo groot was dat het lijf steeds meer ging hangen, waardoor het moeilijker werd om te ademen en de longen met vocht volliepen. De veroordeelde kon met de benen proberen om het lichaam nog wat omhoog te drukken, maar dat kostte enorm veel kracht en was ongevoelbaar pijnlijk. Het was slechts een kwestie van tijd voordat de veroordeelde uitgeput raakte en niet langer het bovenlichaam met zijn benen kon dragen. Hierna duurde het niet lang meer voordat hij zou stikken en de dood zijn intrede deed. Afhankelijk van de conditie van

de veroordeelde kon dit uren tot dagen duren. // Er was geen weg meer terug voor Joas toen het kruis eenmaal rechtop werd geplaatst. Niemand kon hem meer redden, zelfs zijn vader niet. // Waarom gaan jullie niet kijken? Misschien zijn jullie nog net op tijd om hem dood te zien gaan... voor jullie.'

STATIE 12: JOAS STERFT AAN HET KRUIS

Het publiek loopt door naar de 12e statie, waar Joas bebloed aan het kruis hangt en langzaam sterft. Er worden veel foto's gemaakt met mobieltjes. De laatste woorden van Joas: 'Vader, vergeef hun, want zij weten niet wat ze doen.'

STATIE 13 + 14: van het kruis naar het graf

De scène speelt zich af in de foyer van een theater.

Simon: 'Nou, de rest is wel bekend, denk ik zo. Joas wordt dadelijk van het kruis gehaald en dan is er de mogelijkheid om een selfie met hem te maken voor slechts €3,-. Maria staat klaar bij de giftshop waar u diverse t-shirts, posters, mokken en ansichtkaarten kunt kopen. Daarnaast staat de kraam van Jeroen en daar kunt u nog een kopje koffie of thee kopen met wat lekkers erbij. // Hartelijk dank voor jullie aanwezigheid. Vergeet niet om ons te liken op Facebook en Instagram! Nog een fijne avond!'

De Complot- teurs

DE COMLOT- TEURS

Het gevaar van feiten

Het toneelstuk gaat over een bijzonder verschijnsel in onze samenleving: complotteurs. Mensen die een bijna religieus fanatisme bezitten om achterdochtig en wantrouwend te zijn ten opzichte van de feitelijkheid, ongeacht of dit de wetenschap is, een overheid of een multinational.

Harry is dansleraar en een fanatieke complotteur, hoewel hij zichzelf niet zo ziet. Het tegendeel is waar, Harry probeert juist anderen te behoeden voor het gevaar van het blind vertrouwen op feiten.

Gert van Veen,
26 augustus 2020.

De personage:

Harry de Vries

1. Welkom

Het publiek komt binnen en Harry bekijkt iedereen van top tot teen, met een zonnebril op. Dit is geen gewone zonnebril, maar een (ouderwetse jaren zeventig) X-ray bril, waarmee je mensen bloot kunt zien. Er staat ook een tafeltje met een ouderwetse telefoon met draaischijf. Een scherm met daarop een PowerPointpresentatie.

Harry: ‘Goedenavond, beste vrienden en vriendinnen. Fijn dat jullie er zijn, ook de mensen van de AIVD. Er is er altijd wel eentje als ik optreed. Vorige week in Zwolle was er maar één bezoeker, dus het was niet zo moeilijk om te achterhalen wie de AIVD-er was. Ik heb er toen toch voor gekozen om de presentatie door te laten gaan, in de flauwe hoop dat ik die AIVD-er kon turnen. Niet de sport, maar het Engelse turnen. Volgens mij heeft Paul van Vliet dat als eerste gebruikt bij een sketch van Bram... Doet er verder ook niet toe. // Is een manco van mij... zodra ik een zijpad zie ben ik weg en dat komt door mijn onderlegd zijn. Al die kennis zit hier in de hersenpan en zodra ik wordt getriggerd, wordt die kennis verhit en popt het als popcorn uit mijn pan. Het is geen ADHD of MBD, een oude term: minimal brain damage. Nee, ADHD is geconstrueerd door Blizer Farmaceutica uit Zwitserland. Enkele hoog-sensitieve jongens die aan de coke, de cocaïne, waren, bedachten hoe zij opiaten weer breder op de markt konden brengen, omdat die relatief goedkoop kunnen worden geproduceerd en ervoor zorgen dat er in een korte tijd een afhankelijkheid ontstaat. De bedenker van ADHD, Leon Eisenberg, heeft op zijn sterfbed gezegd dat er helemaal niet zoiets bestaat als ADHD. Het is een fictieve ziekte. Het is natuurlijk

een hoax, omdat het onlogisch is dat iemand die op het punt staat om dood te gaan niet begint over een ziekte die hij zou hebben bedacht. Nee, als hij daar al over had willen beginnen, dan had Leon dit wel gedaan toen hij nog een klinisch onderzoeker was. Het is ook niet verwonderlijk dat Leon ook een succesje wilde hebben in het leven en soms moet je Moeder Natuur een handje helpen. Helemaal als er een fabrikant als Blizer op je deur klopt en een enorme zak geld aanbiedt als je een nieuwe ziekte ontdekt waarvoor het nieuwe medicijn kan worden ingezet en in dit geval werd het medicijn *Herotica* al in grote hoeveelheden aangemaakt. Later heeft de fabrikant de naam veranderd in Rita..., vanwege juridische redenen mag ik de naam van het medicijn niet uitspreken, omdat ik anders opnieuw een rechtszaak aan mijn broek heb hangen. // Maar goed, nu ben ik weer te ver een zijpad gaan bewandelen, maar ik kom terug! // Welkom lieve vrienden en vriendinnen... misschien is dat lieve een beetje overdreven, zeker omdat er iemand van de AIVD bij zit vanavond. Desalniettemin ben ik blij om jullie hier te zien in niet al te groten getale. // Zoals jullie kunnen zien draag ik een zonnebril, maar het is geen echte zonnebril... hoewel met dit licht een zonnebril wel fijn zou zijn... Nee, dit is een X-ray bril, een echte zoals die in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw volop werden verkocht. Het bijzondere van de bril is dat ik iedereen zonder kleren zie, bloot zagezegd. Zo kan ik zien of u een zender en een microfoon bij u draagt...'

(Harry begint te grinniken)

'Een grapje hoor, zo uit een Amerikaanse film, waarvan ik de titel ook niet mag noemen. Nee, de X-ray bril doet

niets. Waarom heb ik er dan wel eentje op? Dat zal ik u vertellen. Ik ben van beroep een dansleraar, ballroom uiteraard, en ik ben een fervente amateur-Complotteur Ontmaskeraar, ook wel een CO genoemd. Goed gevonden niet waar, CO lijkt een beetje op CEO of CFO. In de media en dan met name de sociale, wordt nogal neergekeken op de Complotteur Ontmaskeraars, alsof wij degenen zijn die de complotten bedenken. Het is zo gemakkelijk om ons CO's weg te zetten als gekkies die irrationeel zijn en gebruik maken van achterhaalde instrumenten zoals... precies, de X-ray bril. Alsof ik niet weet dat ik niemand in zijn of haar blootje zie met de bril op. Anders had ik dit al heel lang geleden geweten! // Weer even terug naar het hoofdpad // In dit programma hoort u alleen maar de waarheid en niets dan de waarheid, zoals ik die ervaar. Ik geloof niet in liegen, omdat je dan de waarheid als Europa verkracht... Ik heb het natuurlijk over de Griekse godin Europa, voordat u denkt dat ik het over het instituut Europa heb, dat in de jaren vijftig van de vorige eeuw is opgericht door de Bilderberggroep. // In het kader van transparantie en volstrekte openheid, wil ik jullie erop wijzen dat de presentatie glutenvrij is, maar wel een allergische reactie kan oproepen bij bepaalde fobische angsten in het minimale spectrum. // Even de volgende dia laden... moment, ik ben niet erg gemakkelijk... Ja, dat is de dia die ik zocht. Dames, heren en Them's, de presentatie is mogelijk gemaakt door de volgende sponsors: The Leeches Farm, voor al uw medicinale bloedzuigers in de Natuurgeneeskundige Praktijk of gewoon bij u thuis! // The Pure Body Foundation, een stichting die voorlichting geeft over de schadelijke effecten van vaccinaties. // De laatste sponsor is: Vereniging voor het Vrije Kritische Gedach-

tengoed, de VKG. // Zonder de royale bijdrage van deze sponsors stond ik hier nu niet of u had vier keer zoveel voor een toegangsbewijs moeten betalen en dat had u er vast en zeker niet voor over... denk ik zo. // Ik heb hier een telefoon staan, zoals u kunt zien. Een veilig instrument om mee te communiceren omdat millennials niet weten hoe de draaischijf en een hoorn werken en de AIVD al lang geleden van het analoge af luisteren is afgestapt. Alles is digitaal vandaag de dag, dus is analoog het oude nieuwe hippe ding. Normaal gesproken heb ik mijn telefoon er niet bij staan, maar ik verwacht een belangrijk telefoontje. // Ik ben namelijk de notulen kwijt van het CO-congres en nu weet ik niet meer wat er is afgesproken hoe dat G5 zich verhoudt tot Covid19, ten opzichte van de farmaceutische industrie en de vaccins in relatie tot de cover-up van de regering. Jolanda is het voor mij aan het uitzoeken en kan ieder moment bellen. Ze werkt in de zorg, in ploegendienst en nu moet ze eigenlijk slapen voor de nachtdienst, maar ja, het leven van een CO-er staat niet stil. Dus niet schrikken als de telefoon overgaat // (nieuwe dia) *Onvrijheid is de nieuwe vrijheid van onze tijd.* Zoals jullie weten, is corona gemaakt in een Chinees laboratorium, zoals president Trump diverse keren heeft verkondigd en met substantiële bewijslast van de Amerikaanse inlichtingendiensten heeft kunnen onderbouwen. Om begrijpelijke redenen zijn de bewijzen niet openbaar gemaakt omdat ze *classified* zijn en pas over 75 jaar gepubliceerd mogen worden. Is het u ook opgevallen dat de Chinezen alweer feestvieren en coronavrij zijn, terwijl de rest van de wereld de corona nog tot aan de lippen staat? // Het coronavirus is een kunstmatig virus met als ultieme doel om de burgerrechten nog verder in te perken en de controle

tot ongekende hoogten te vergroten. Omdat China geen democratie is, zijn de implementaties veel minder rigoureuus dan in zogenaamde democratische landen, die zich nu beter politiestaten kunnen noemen...// Wat ontbreekt er in de volgende woorden:

....n

....s

....ns

....on

....or

....nen

....nie

....tie

....cide

....dage

....dere

....loog

....niem

....ntje

....deren

....fobie

....graaf

....ntage

....logie

....craat

....cratie

....nstratie

Heel goed! DEMO ontbreekt en het betekent: *iets dat dient ter demonstratie*, volgens het woordenboek. Anders gezegd: het stellen van een voorbeeld. Dat wist u nog niet... of wel? // Dus wat betekent dit dan voor onze democratie? Taalkundig gezegd wil het een *modelstaat* zijn. Cratie is in een moderne vertaling *staat* en dit in combi met *het stellen van een voorbeeld* = een modelstaat. Mooi is dat, want de Chinezen beschouwen China als een modelstaat en binnen deze definitie zou dat ook kloppen en is China een heuse democratie. De regeringshoofden van de Westerse landen weigeren om begrijpelijke redenen om China een democratie te noemen, terwijl zij zichzelf wel allemaal leiders vinden van de moderne modelstaat, oftewel: *democratie*. // Maar een politiestaat kan ook een democratie zijn in de oorspronkelijke betekenis van het woord en dat is niet wat de regering wil dat jullie dat weten: de modelstaat politiestaat. // De misleiding begint met het hanteren van een afwijkende definitie waarbij het volk, wij met zijn allen, invloed heeft op de regering. Bij de oude Griekse stadsstaten was dat misschien ooit het geval, want destijds kon je een steen naar het hoofd van een leider gooien. Moet je tegenwoordig eens proberen, word je meteen gearresteerd. // Even terugpakken: *Onvrijheid is de nieuwe vrijheid van onze tijd*. Ja, precies, door de oorspronkelijke betekenis van het begrip: democratie te mengen met de moderne definitie, dan kies je er als burger voor om vrijwillig akkoord te gaan met het beperken van je burgerrechten! De basis van het vrijwillig instemmen is gebaseerd op het principe dat de meerderheid toch wel

doet wat het gezag stelt. En iedereen die niet instemt wordt gemerkt als een potentiële bedreiging van de rechtsstaat. Een mooi woord voor politiestaat. // Het bewust maken van mijn medeburgers voor het opgeven van de burgerrechten om daardoor in veiligheid te kunnen leven, wordt als ondermijning van de gevestigde orde gezien. Dit is in de afgelopen jaren goed zichtbaar geworden toen er om ingrijpende klimaatveranderingen werd gevraagd, het opbloeien van het veganisme, het bestrijden van dierenleed en het ter discussie stellen van vaccinaties! De gevestigde wetenschappers in hun ivoren torens moesten ineens met steekhoudende argumenten komen waarom het vaccineren nodig is. En wat kwam er? Een rijtje met trefwoorden en ontwijkende antwoorden. De anti-vaccinateurs wierpen hen, zo terecht, de bijeffecten voor hun voeten... wat er allemaal mis kan gaan tijdens en na een vaccinatie! De wetenschappers konden het niet weerleggen omdat zij zelf de bijeffecten op de bijsluiter hebben vermeld. Ontkennen heeft dan geen zin! Op heterdaad betrapt, zeg maar. // Interessant is om te zien wat de regeringen gingen doen: dreigen met het verplicht vaccineren op last van de farmaceutische industrie omdat zij het risico liepen van een ongekende dervingsschade, waardoor er banen op de tocht kwamen te staan en andere medicijnen niet langer zouden worden ontwikkeld omdat daarvoor dan het geld zou ontbreken. Hoe absurd kun je het hebben? Alsof de farmaceutische industrie niet al voldoende geld bij elkaar heeft verdiend om alles te doen wat zij willen. Ik zeg dat raar. De *farma indus* hebben genoeg geld om te ontwikkelen wat zij willen, maar dat doen zij niet... Niet voordat duidelijk is hoeveel winst zij kunnen maken op eventuele nieuwe medicijnen. // Het moet even door-

dringen, maar wat ik zeg is dat de *farma indus* niemand gezond wil maken. Aan gezonde mensen kan niet worden verdiend, wel aan zieke mensen... heel veel! // De anti-vaccinateurs dreigden het jaarlijkse miljardenbasisinkomen van de *farma indus* aan te tasten en dat kon en mocht niet gebeuren. Vandaar het dreigen met verplichte vaccinaties en... jawel, het stimuleren van het ontwikkelen van nieuwe ziekten. De Chinezen waren de Westerse laboratoria te snel af, omdat zij meer ervaring hadden met de SARS-virussen en daardoor in staat waren om het coronavirus, of zoals het officieel heet covid-19 virus, te laten muteren tot een onvoorspelbaar en effectief pandemievirus. Hierdoor kreeg de *farma indus* een nieuwe ziekte waarvoor een vaccin moet worden ontwikkeld. Het mooie is dat het vaccin de hele anti-vaccinatie discussie overstijgt en laat verstommen. Iedereen wil immers ingeënt worden tegen deze bizarre dodelijke ziekte. Twee vliegen in één klap, de basale inentingen gaan gewoon door + krijgt de *farma indus* er een nieuwe melkkoe erbij. Om nog maar te zwijgen over de toenemende onvrijheid in bijvoorbeeld privacy door de overheid omdat alleen dan de boel in de hand kan worden gehouden. Het is voor onze veiligheid en ter bescherming van de kwetsbaren in de samenleving. // Het was uiteraard beter geweest als een Amerikaans of een Engels laboratorium een virus hadden laten muteren, in plaats van een Chinees laboratorium, omdat zo iedereen er beter op was voorbereid.'

(Telefoon gaat over en Harry pakt de hoorn op en begint een gesprek)

Harry: 'Met Harry... hallo Jolanda, als eerste wil ik je condoleren met het overlijden van je Vlaamse reus... Hoelang is hij bij jullie geweest?... Ach toch... ach... Ik moet ook meteen aan jullie kerstkaart denken met Tim? Hij heette toch Tim... Ja, ja, Timmy, precies... met de kerstmuts op, ach ach... Sterkte in de komende tijd, ook voor je man en zijn vriend... Waarvoor ik belde... ja klopt, op het antwoordapparaat... Correct! Maar bedankt voor het per e-mail versturen van de notulen met nummer AB239DS, maar dat is een samenvatting. Hierin mis ik de connectie van de CDA-verkiezing van minister de Jonge in correlatie met de MH17 en de herverkiezing van Trump... Ik weet niet wat het juiste nummer is van de notulen... OK, jij gaat er achter aan, Toppertje! Ik hoor nog van je... Ga ik verder met de presentatie... Ja, die van de AIVD is er ook bij. Ik zal de groeten doen.' (Harry hangt op)

Harry: 'Nou, u heeft het al gehoord: de groeten van Jolanda. // Vervelend; ik moest eerder weg van het CO-congres afgelopen zomer en kennelijk ben ik vergeten om mijn e-mailadres door te geven zodat ik de notulen zou ontvangen. Ik kan mij haast niet voorstellen dat ik het vergeten ben, dat is niets voor mij, zeg maar zo. Het kan ook zijn dat server van de CO is gehackt door de overheid of Russische trollen, hoewel die meer van de propaganda zijn. De notulen zijn niet zo spannend of bedreigend, want die aantekeningen worden met de hand gemaakt in een lijntjesschriftje dat persoonlijk wordt doorgegeven en dus nooit in de verkeerde handen mag vallen. Nou moet ik mijn eerste schriftje nog krijgen, want het duurt behoorlijk lang voordat je wordt vertrouwd. Binnen de kortste keren gaan er de wildste

verhalen over je in de rondte en dan kan het wel een jaar duren voordat je een schriftje krijgt... nou, tegen die tijd heeft het allang in de Volkskrant gestaan, zeg maar. // Een succes van de overheid, zeg ik met pijn in mijn hart. Het noodzakelijke onderlinge wantrouwen om te voorkomen dat onze plannen en strategieën op straat komen te liggen. Een CO-er is van nature niet wantrouwend. De echte dan. Nee, want zij vertrouwen juist op hun onderbuikgevoel en de daarmee gepaard gaande intuïtieve ingevingen, die niet voor niets omhoog komen. Belangrijk om daar naar te luisteren want het zijn alternatieve feiten die net zo goed bestaansrecht hebben als de feiten zelf. Omdat iemand een feit kan aantonen, wil nog niet zeggen dat er niet iets had kunnen gebeuren, een alternatieve feitelijkheid. En ook die heeft bestaansrecht omdat het echt is voor mij. Het is mijn waarheid en ik kan alleen maar vertrouwen op mijn werkelijkheid. En begrijp mij niet verkeerd: jij hebt jouw werkelijkheid, maar jammer genoeg is die geconstrueerd door scholing, opvoeding en de media. Voor jou is jouw werkelijkheid even belangrijk en waar, als mijn niet geconstrueerde en authentieke werkelijkheid. Zie je het dilemma: hoe maak je aan iemand duidelijk dat hun werkelijkheid is gefabriceerd en onwaar is en dat er ook een werkelijkheid bestaat die zuiver is en waar? Een uitzonderlijk moeilijke opgave, die veel weerstand en tegenstand oproept. Begrijpelijk, maar zo jammer, omdat er zo vele goede en verstandige mensen verdwalen in de gekunstelde wereld van de wetenschappelijke feiten, de gemanipuleerde beelden en berichten in de media en de onrechtvaardige regels en wetten van de overheid. Terwijl alles wat je nodig hebt al in je onderbuik zit! Meer heb je niet nodig om te weten wat waar is, wat juist is. Wij leren onze kin-

deren, ik heb weliswaar geen kinderen... zeg ik maar even voor de transparantie; dat een bron buiten onszelf de toetssteen van de waarheid is en hiermee leren wij hoe onze kinderen de macht over het eigen leven en hun eigen autonomie weggeven aan een overheid, die vijandig is en er alles aan doet om haar burgers onder de duim te houden door extreme controle te willen uitoefenen. // Onze kinderen leren niet meer te vertrouwen op hun innerlijke wijsheid, die in hun DNA zit gebakken. Daarom is gen-manipulatie ook zo gevaarlijk! Je gaat aan het oorspronkelijke DNA zitten prutsen en wie doen dat: de wetenschappers die door de overheid zijn geschoold en door de *farma indus* worden betaald! Ziedaar de oorzaak van de allergie pandemie die is begonnen in de tweede helft van de jaren negentig van de vorige eeuw op het moment dat de genenmanipulatie haar grote doorbraak beleefde. Ruim 80% van de kinderen die na 1999 zijn geboren hebben te maken met één of meerdere allergieën! Het is duidelijk wie hier baat bij hebben, toch? // Euhmm, even denken want nu ben ik zijwegen van zijwegen aan het bewandelen... (andere dia) // Ja, die dia zegt mij niets.'

(Telefoon gaat en Harry pakt de hoorn op)

Harry: 'Excuus, ik moet de telefoon even aannemen...// Met Harry... Hallo Jolanda, vertel het eens... hmm... o, is dat zo... hmm... en wat nu?... Geen *clearance*?... maar ik heb nog niet gesproken over BLM, Zwarte Piet in combi met het slavernijverleden en hoe dat het coronavirus oorspronkelijk uit Afrika stamt en bij diverse vleermuizenkolonies is ontstaan, voordat het werd gemuteerd in een Chinees laboratorium... doet er niet toe... Waarom niet?... Omdat ik geen clearance heb van

het actiecomité... Wel jammer... Ik kwam net lekker los in mijn verhaal... Doet er ook niets toe, okay. Lastig om te horen... Hallo? Jolanda ben je er nog?' (Harry legt de hoorn op)

Harry: 'Helaas, helaas, mijn bewijs van goed gedrag is niet toegekend. Zo heet dat tegenwoordig niet meer, toch? Het moet zijn een Verklaring Omtrent Gedrag! // Krijg ik niet van de gemeente. Zo zie je maar, hoe ver de macht reikt van de overheid. Nu ben ik mijn baan kwijt, vrijwillige baan die ik vrijwillig en in behoorlijke vrijheid mocht uitvoeren... maar nu mijn VOG uitblijft, moet ik per direct mijn activiteiten staken voor het CO-actiecomité. Hoe oneerlijk en weer een winstpunt voor de overheid en de *farma indus.* // U moet gaan... sorry.'

(Harry gaat het diascherm opruimen, beamer uit, tasje pakken, jasje aan en af)

*Leer mij
de liefde
kennen*

Leer mij de liefde kennen!

Theater voor Geliefden

Een toneelvoorstelling voor geliefden of zij die het willen worden, ongeacht geslacht of geaardheid, monogamie of polygamie. Zolang het maar gezellig is en de liefde floreert.

Het is een kleine voorstelling die kan worden uitgevoerd met minimaal twee bezoekers, die bij elkaar mogen zitten i.v.m. de coronamaatregelen. Het is mogelijk om meerdere geliefden te ontvangen, indien er 1,5 meter tussen de tafels zit.

De geliefden worden actief betrokken bij de voorstelling. Het motto van de voorstelling is: *Een wereldreis door de geschiedenis van de liefde!*

De voorstelling kan door twee acteurs worden gespeeld. Het is echter ook mogelijk om te kiezen voor geen dubbelrollen.

Gert van Veen,

5 augustus 2020

1. De ontvangst

De bezoekers worden ontvangen door Marie Eclairé des seins. Zij is gekleed in 19e eeuwse hoepeljurk.

ME: 'Bienvenue mes chers, hoe appetijtelijk ziet gullie eruit! Als twee aan elkaar geplakte zoete koekjes in een trommeltje. Hoe schoon om naar te kijken. // Volgens de Règlements gouvernementaux verzoek ik u om uw handen te wassen met gel. Laten wij beginnen met de handgel en wie weet met welke gel wij eindigen! // Daar is het toilette en graag voor het bezoek aan de cabinet de toilette en tevens ook na het verlaten van de toilette, handen wassen en afmaken met gel. // Ik vertel u niets nieuws, maar voor uw en onze gezondheid verzoeken wij u 1,5 meter afstand te bewaren. Het is niet anders, malheureusement. // Mag ik u une tasse de café of une tasse de thé aanbieden? Wat wordt het? Wel een beetje opschieten s'il vous plait, cupido met zwaartekrachtproblemen kan niet zo lang in de lucht blijven...' (Een knal uit de zaal) 'Het probleem heeft zich al vanzelf opgelost. De zwaartekracht heeft gewonnen. // Wat wilde u une tasse de café of une tasse de thé? // Ik plaats de kop en schotel hier op le compteur en als u het behaagd wel te nemen, dan neemt u le désaltérant mee de zaal in, alwaar u gaat zitten bij la destination désignée. // Mes petits chocolats, zijt gij er klaar voor om te beginnen aan le tour du monde à travers l'histoire de l'amour...'

(ME begeleidt de bezoekers naar de zaal, waar een zwaarwichtige cupido op de grond ligt met een kapotte harp. De bezoekers nemen plaats.)

2. Een cupido met zwaartekrachtproblemen

(Cupido probeert overeind te komen en kijkt teleurgesteld naar zijn kapotte harp)

Cupido: ‘Als een rijpe appel wiens stokje brak, ontdekte ik al op jonge leeftijd dat de zwaartekracht altijd wint. De beurse plekken op mijn billen zijn voldoende bewijs. Wees gerust, ik zal ze niet tonen, omdat we het wel gezellig willen houden, niet waar? // Waar was ik gebleven? Oh ja, door de heer Newton heb ik problemen met de zwaartekracht, voor die tijd niet. Na een minuut of twee vliegen viel ik ook uit de lucht, maar toen lag het aan mijn gewicht. In 1687 veranderde dit door een appel die op het hoofd van sir Isaac Newton viel. De zwaartekracht was geboren, waar ik sinds die tijd mee op gespannen voet sta. // De appel heeft in de geschiedenis van het denkbare altijd al een belangrijke rol gespeeld, zoals in de Tuin van Eden, waar een rijpe appel hing te bungelen aan de boom van de kennis over goed en kwaad. // Het eerste Boeketreespaar; Adam en Eva, of in homoversie Adam & Evert. Of genderneutraal: Them & Hen. Ik wil niemand onnodig kwetsen door de verkeerde woorden te gebruiken, waardoor sommige mensen exclusief worden. Exclusief, niet in de betekenis van bijzonder, maar als in het buitengesloten worden. // De eerste geliefden deelden een appel met verantwoordelijkheid, de mentale last van het goede en het kwade. Ik overdrijf niet als ik zeg dat de eerste mensen pas een geweten ontwikkelden na van de appel, de verboden vrucht, te hebben geproefd. // De eerste les van de liefde: geliefden hebben een geweten, dat hen vertelt wat

goed is om te doen en waar vooral niet aan moet worden toegegeven, omdat het slecht is. En zo werd overspel uitgevonden. Het vreemd en intiem gaan met een andere mens, dan je geliefde. Voordat Adam en Eva, Evert of Them van de appel in de tuin aten, bestond er geen overspel. Er was geen geweten dat protesteerde. Geen besef dat het bedrijven van de liefde zo complex kon zijn. Bij de ene mens was het moreel verwerpelijk en bij de andere mens werd het aangemoedigd, terwijl het kloppende hart van de liefde even hard tekeer ging voor anderen als voor die ene. // Ik durf best te stellen dat het verhaal van de appel en de liefde hand in hand door de geschiedenis gaan. Denk aan *een appeltje te schillen*, als de ene geliefde de liefdestaken verzaakte en de ander het geweten de vrije loop gaf om te gaan preken tot diep in de nacht. Of wat te denken van een appeltje voor de dorst, door er een reservegeliefde op na te houden voor moeilijke of wellustige tijden. Natuurlijk mag ik de giftige appel niet vergeten, om aan een geliefde te geven die niet om jou geeft. Het is een goede vriendin van mij overkomen Lilly Snowwhite a.k.a. Schneewittchen. Ze is oorspronkelijk van Duitse afkomst en leed aan de slaapziekte. Heel vervelend. // Laat ik appelsap niet vergeten, het nectar van de liefde, het mannelijk zaad. // En nu ik zo naar jullie kijk, vallen mij de appelwangetjes op! Zoetzurig rood, die mij doen denken aan babybiljetjes met wat huidirritatie-plekjes. Ahhh, hier gaat mijn cupidohartje sneller door kloppen. // De appelzaadjes vertegenwoordigen het vrouwelijke in de wereld, die als kleine bruinzwarte traantjes in de gulle grond tot ontwikkeling komen door een nieuwe appelboom voort te brengen. Een nieuw geweten voor beginnende geliefden die ontdekken hoe goed beperkend het goede is en hoe

slecht in de hand te houden het kwade is... // Vandaar mijn decennialange burn-out. Als een cupido is het mijn taak om liefdespijlen af te schieten op de onschuldige harten van gewetenloze naïeve mensen. Zoals vader Willem Tell de appel op het hoofd van zijn zoon doorboorde met een kruisboogpijl. Alweer een appel! De liefde tussen vader en zoon aangetoond door het doorboren van de appel. // Ik dwaal af. Ook een symptoom van burn-out: de weg kwijt raken in het hoofd. Oh ja, mijn taak is het dus om liefdespijlen op onschuldige en naïeve harten te schieten... Ik heb niet bij jullie geschoten, dat had ik nog wel geweten. // Het is een hele verantwoordelijkheid om het lege hoofd te vullen met een geweten en kennis over goed en kwaad. Wie ben ik? Ik ben Cupido, dat weet ik ook wel, maar wie ben ik om simpele zielen van de appel te laten eten? Ik kom daar maar niet uit. Het is een essentiële levensvraag en, laten we eerlijk zijn, als een cupido ben ik daar niet voor op de wereld gezet. Het gaat een flink aantal salarisschalen boven mijn vleugels, maar ik zit er wel mee. Mijn geweten klaagt... Oeps! Ik heb te veel gezegd. Nou, vooruit dan maar: Een hele tijd geleden, toen de vrede van Utrecht werd getekend, zat ik bovenop de Domtoren mij te vervelen en toen stak ik mijzelf met één van mijn liefdespijlen. Sinds dat moment heb ik een geweten. Voor die tijd schoot ik er vrolijk op los. Pijltje hier, pijltje daar, falderie faldera hupsakee, vrijen doe je met z'n twee! Of drieën of een orgietje voor velen. // Ik raakte hoe langer hoe meer mijn puf kwijt en werd onzeker, waardoor ik ook andere lichaamsdelen raakte of domweg miste. // Mijn inschatting wie er voor elkaar waren gemaakt, faalde ieder decennium weer een beetje meer, met als resultaat dat 40% van de huwelijken in een echtscheiding eindigt.

Ja, dat klinkt niet hoopvol voor jullie. // Bij relaties, buiten het huwelijk om, eindigt 80% op de klippen van het geweten en het verdriet. // Mijn therapeut, een engel van een man, stelde voor om voorlopig te stoppen met het afvuren van pijlen en in plaats daarvan aan mensen die in wezen voor elkaar waren gemaakt, een appel met een waarschuwing aan te bieden: wie van deze appel eet, krijgt een zelfstandig geweten dat oordeelt over wat goed is en wat slecht. Het is een kompas dat richting geeft om samen te kunnen leven of om te bepalen dat het beter is om uit elkaar te gaan. // Het is veel meer van deze tijd om mensen hun eigen keuzes te laten maken... Een appeltje?

(Cupido reikt appels uit)

3. *Tongles*

(Een schooljuf komt op met een cloche op een bord. Ze plaatst dit op een tafeltje.)

Juf: 'Zie hier een tong!' (op het bord ligt er een koeientong)

Juf: 'Weliswaar van een koe, omdat hier gemakkelijker aan te komen is. Kijk maar eens goed en ontdek dat er veel meer tong in je mond schuil gaat, dan die anderhalve centimeter die de meeste mensen bij het zoenen gebruiken. // Een enorme spierbundel, die tong van de koe en die in je mond! // Een leuk feitje-weetje: tong is erg smakelijk, maar daar komen jullie wel achter tijdens het tongen! // Het is goed om de tong eens beter te bekijken. Zeg maar, een tweede blik gunnen en op zoek te gaan naar de erogene zones van de tong. // De machti-

ge spier, de tong, kan zoet, bitter, umami, zout en zuur proeven. En dat niet in aparte gedeelten, zoals zo lang zo vaak werd aangenomen. Leer je ook nog wat! // De erogene zones van de tong zijn *het topje*, goed voor het uitwisselen van meer dan 500.000 bacteriën tijdens het Frans kussen. Vergeet daarom niet om de tong voor het tongen schoon te schrapen. Schrapertjes zijn te koop bij de drogisterij. Natuurlijk ook je gebit grondig reinigen en de keel even opruisen, dat is wel net zo lekker tijdens de Top-verkenningen van de tong van je kuspartner in jouw mond. Een leuke woordspelling, toch? Top-verkenningen, omdat het topje... ach, u begrijpt het wel. Deze erogene zone is in het bijzonder geschikt voor beginners en hoog-sensitieve personen.// Een tweede hoog-gevoelige erogene zone zijn de zijkanten van de lap. De tong wordt ook wel een lap vlees in de mond genoemd en daar dus de zijkanten van. Heel gevoelig tijdens het tongen. Goed voor menige koude rilling en een extatische beving van het tongbeen, dat zich vooraan in de keel bevindt. Helemaal geschikt voor de meer ervaren tongers, die niet vies zijn van de kuspartner.// De derde erogene zone is het aantikken van de huig met het topje. Het vraagt om een zekere kundigheid en een lange uitrollende tong, maar het is een hemels gevoel van een kosmisch orgasme in de keel. Als het verkeerd gaat, dan is het zaak om de tong zo snel mogelijk uit de mond van de ander terug te trekken om niet in aanraking te komen met het omhoog komende braakseldeel. Deze derde erogene zone is voor de meer kinky aangelegde tongers.'

(De schooljuf legt de cloche terug over de koeientong)

Juf: 'Jullie kunnen op diverse manieren tongzoenen, laat ik eerst twee ongewenste tongwijzen bespreken.'

Klik-klak, dat is wanneer de voortanden tegen elkaar aankomen. Hoewel het grappig is bij de allereerste poging om te tongen, gaat het snel vervelen en kan door de tongpartner als hinderlijk worden ervaren, omdat het een teken aan de wand is hoe de seks zal zijn. // De tweede ongewenste tongwijze heet: de gaatjester. Hierbij gaat het topje van de tong van je tongpartner je tanden nalopen en schoonmaken. Uitermate onaangenaam omdat de tongpartner je het gevoel kan geven dat er iets mis is met je tanden. // En dan nu de wenselijke tongwijzen! Onbetwistbaar op nummer 1 staat de lekkerbek. Hierbij heeft de tongpartner zijn mond open en hebben de tongen vrij spel om elkaar te betasten; als een wijnrank met elkaar verstrengeld te raken; het liefdeshol, de mondholte, te verkennen zonder dat het onaangenaam wordt. De lekkerbek laat zien en ruiken dat er geen rotte tanden zijn en alles goed is gereinigd. Gewoon heerlijk fris. // Een andere topper is de raamzeem. Zo'n heerlijke natte tong die de lippen, stukjes wang en het voorste gedeelte in één keer schoon maakt. Net zoals de hond dat 's ochtends doet als het dier blij is om je weer te zien, na een lange nacht. Je moet er van houden, maar als het je voorkeur heeft, ga er dan ook goed voor zitten om de tongpartner vrij spel te geven. Laat ik het eens demonstreren.'

(De schooljuf pakt er een glasplaat of perspexplaat bij en begint de raamzeem hierop te demonstreren)

Schooljuf: 'Er is sprake van de schildpad als de tongpartner steeds de tong terugtrekt en korte tijd later weer uitsteekt. Het lijkt op een schildpad die het kopje naar buiten steekt en dan bij onraad of uit onzekerheid, het kopje naar binnen, in het schild trekt. Bij een ervaren

tongpartner is het een uitdagende manier om je helemaal verhit te maken. Een onervaren tongpartner past de schildpad toe uit onzekerheid. // Bij toppies gaan de tongpunten een soort duel aan met elkaar. Het aftasten, het slaan met de tongpunt, het duwen tegen de tongpunt van je tongpartner. // Tot slot ontkom ik er niet aan om kort de rooftocht te bespreken, hierbij gaat de tong delen van het lichaam verkennen. Ik zal hier later op terug komen als ik de slijmafzetting van het vaginale epithelium met jullie ga bespreken. Is dat iets om naar uit te kijken? Ik krijg spontaan dorst.'

(De schooljuf drinkt een groot glas water in één keer leeg)

Schooljuf: 'Een ware connaisseur van het tongen weet hoe belangrijk het is om de tong te trainen, want je hebt een kleine atleet in je mond! Heus waar! // Het verhoogt de tongpret als je met je tong kunt spelen tijdens het tongen, door soms de tong hard te maken en als een specht tekeer te gaan, om dan ineens te verslappen als een dooie vis in je mond. Of door de punt tegen je gehemelte aan te drukken en je de onderzijde door de tong van je tongpartner laat likken. Ook heerlijk is de punt van de tong achter tegen de ondertanden te zetten en het topje van de tong van je tongpartner er tegenaan te laten beuken. Het naspelen van de geslachtsdaad in de mond zonder de extra sappen. Heel veilig om te doen en geen kans op een ongewenste zwangerschap. // Vanzelfsprekend vragen jullie je af welke oefeningen je dagelijks even vijf tot tien minuten kunnen doen om de tongspier te trainen. Zullen we even samen oefenen, natuurlijk iedereen met zijn eigen tong.'

(De schooljuf gaat enkele tongoefeningen doen, bijvoor-

beeld: het zover mogelijk uitsteken van de tong, de tong vormen, brede mond en dan de tong eruit, de tong rondbewegen in de lucht.)

Schooljuf: 'Vergeet niet het huiswerk voor de volgende keer, driemaal daags tongen met de spiegel om de kleine atleet in je mond te oefenen en ook tenminste twee vormen van tongen!'

3. Voel het ritme

(De dansleraar komt op)

Leraar: 'Ritme... boem.... boem... boem... boem boem... boem... Dat is ritme. Het kloppen van het hart, voelbaar door het hele lichaam en het resoneert op gebeurtenissen, waardoor het ritme verandert. Sneller gaat kloppen of juist langzaam tijdens ontspanning. // Een trommel is de hartslag maar dan van buiten het lichaam... boem... boem... boem boem BOEM! // Het hart gaat mee met het ritme van het leven, zodat de hartslag en het ritme van de trommel hetzelfde zijn.// Boem...(klap handen)...boem boem...(Klap)...boem...boem... klap, klap). // Zo eenvoudig werkt ritme. // Dansen is een graad moeilijker... ga maar even staan. Heel fijn.// De kunst bij dansen is om het ritme van de hartslag en de trommel in hetzelfde tempo te krijgen en dan voeg ik er nog iets aan toe: het bewegen op de hartslag. Niet iedere hartslag, maar op elke vierde hartslag. De ene keer beweeg je de linkervoet en de keer daarna de rechtervoet. Als je dat een beetje onder knie krijgt, dan kun je bewegingen gaan combineren, bijvoorbeeld de rechtervoet en het sierlijk bewegen van de rechterarm of, als je het iets

moeilijker wilt, de linkerarm. Hoe meer je oefent, hoe meer lichaamsdelen je op de vierde hartslag kunt bewegen en dan dans je! // Zullen we het even uitproberen? Ik zet muziek op en dan bij iedere vierde tel verplaats je een voet. Eerst de linkervoet, bij de volgende vierde tel de rechtervoet. Dan weer de linkervoet enzovoorts. Daar gaan we! // Hoe goed ging dat! Nu ga we hetzelfde nog een keer doen, maar dan beweeg je er een arm bij. Dus eerste vierde tel linkervoet en rechterarm, de volgende vierde tel de rechtervoet en de linkerarm, enzovoorts. Zet hem op!// Prachtig om te zien, nu gaan we hetzelfde nog een keer doen, alleen kies je zelf een lichaamsdeel uit dat mee gaat bewegen, dus bij de eerste vierde tel beweeg je de linkervoet plus rechterarm plus een lichaamsdeel naar keuze. Bij de tweede vierde tel, beweeg je de rechtervoet plus de linkerarm plus een lichaamsdeel naar keuze. // Blijf door bewegen en voel het ritme van de muziek en je hartslag. Laat je meevoeren op het ritme en dans... DANS!'

(Even dansen en dan stopt de muziek)

Leraar: 'Wat heeft dansen met de liefde te maken. Alles. Wist je dat als jij en je geliefde op elkaar zijn afgestemd ook jullie hartslagen hetzelfde ritme en snelheid gaan volgen? // De hartslag van de ander is als de trommel tijdens het dansen, het geeft het ritme van het leven aan. Je kunt bewegen op het afgestemde levensritme en zo voel je de nabijheid van de ander optimaal.// Jullie gaan dan op in elkaar, volledig afgestemd op elkaar, verbonden zijn met elkaar. // Bovendien is het mooi meegenomen als je heupen lossen komen te zitten tijdens het seksen. Zeker als jullie van de Kamasutra houden. Mijn persoonlijke voorkeur gaat uit naar de vliegende

hond.// Laten we nog één keer het dansen oefenen, zodat je bewegelijker wordt tijdens het bereiden van de liefde...'

(De muziek gaat aan en verder dansen)

4. *Woorden magie*

(Hertha, dichteres komt op)

Hertha: 'Woorden klinken het mooist als zij de taal van de liefde spreken en als een bekende Facebookdichteres kan ik dit wel drie keer onderschrijven... ik ben de beheerster van drie dichtpagina's: 'jonge oudere dichtersessen van kort na de oorlog' en 'de zwoele alleenstaande dichtersessen' en tot slot 'de stoute dichtersessen online'. Vroeger, pre-corona, kwamen wij bij elkaar in het buurthuis en stond alles op papier, maar nu zijn de stoute dichtersessen met de tijd mee gegaan. Alles digitaal en thuiswerken. // Woorden... korte woorden.... lange woorden... samengestelde woorden... afgebroken woorden... moeilijke woorden... eenvoudige woorden, maar dat raden jullie al, niet waar?// Ik wil jullie verrassen met enkele gedichten uit de ondeugende gedichten over de liefde uit de 19e eeuw, maar dat ga ik niet alleen doen. Ik heb mijn beste vriendin uitgenodigd om mij hierbij te helpen. Graag een applausje voor Bertha!'

(Bertha, travestiet, zie ook Smak! De dichteres geeft Bertha luchtkussen op afstand.)

Hertha: 'Fijn dat je er bent, Bertha.'

Bertha: 'Maar dat wist je toch. We hadden het zo afgesproken.'

Hertha: 'Theater, Bertha, theater... Daar zit het publiek.'

Bertha: 'Zo weinig? Heb ik daar mijn benen voor gescho-
ren?'

Hertha: 'Ach, met die korte beentjes ben je in de lengte
zo klaar en het moest toch deze week een keertje gebeu-
ren.'

Bertha: 'Zal ik het eerste gedicht maar voordragen?'

Hertha: 'Nee, dat doe ik. Het zijn mijn Facebookpagi-
na's.'

Bertha: 'Wat hebben die Facebookpagina's ermee te ma-
ken?'

Hertha: 'Omdat ik een BD-er ben. Een Bekende Dichter
en jij bent alleen bekend uit je stamkroeg D-Queens.
Hoe veel keren is de kans groter dat het publiek van mij
heeft gehoord? Ik heb het uitgerekend, maar liefst
16,37% meer kans!'

Bertha: 'Hoe heb je dat berekend?'

Hertha: 'Nou, daar heb ik de paginastatistieken van
Facebook voor gebruikt en dat afgezet tegen het aantal
bezoekers aan D-Queens voor de corona. Als ik de cij-
fers moet corrigeren, zeg maar corona-proof maken, dan
stijgen mijn kansen tot 97,453%.'

Bertha: 'Prima BD-er, ga je gang. Draag het eerste ge-
dicht voor.'

Hertha: (bekijk haar papieren) 'Volgens mij heb jij het
eerste gedicht in je papieren zitten...'

Bertha: 'Omdat?'

Hertha: 'Omdat jij het eerste gedicht zou doen.'

Bertha: 'Ik ga er verder geen woord aan vuil maken...' (hij haalt het eerste gedicht uit zijn papieren en geeft dit aan Hertha)

Hertha: 'Dank je wel, lieverd. Straks krijg je wel een kusje van mama// Het eerste gedicht is getiteld: De Liefdeskus. 'Temps pour un poème', van de dichter Klaas Hardwater uit 1814.

Eene liefdeskus voorwaer komt nimmer onverwagt, soo gedagt door 't verliefde wigt.

Eene bliksemschigt kondigt gedonder aen, maer de liefdeskus heeft gewigt in 't sonligt van den maent mej.

Geen ooverrompelingh van verderf, maer de sui-verheyt van twee liefdeshartten, kloppent in de selfde maet.

De verrassingh begint pasch bij de kus, die Fransche kus, die binnendringht in de grot waer je woorden weerklinken: ick heb je lief!

Bertha: 'Mooi, heel bijzonder gebracht ook, vooral die rasp achter in je keel. Bijna zo mooi als de snik van André Hazes.'

Hertha: 'Dank je, en dat zonder te oefenen. Nu is het jouw beurt.'

Bertha: 'Volgens het lijstje zou ik de Liefdeskus doen en dan jij gedicht twee, waarna ik het derde gedicht zou voordragen. Dus eigenlijk is het jouw beurt.'

Hertha: 'Maar ik ben net al geweest, dat lijkt mij niet leuk voor het publiek. Draag maar voor!'

Bertha: 'Oké, en dan wil je dat ik het tweede gedicht van het lijstje voordraag of slaan we dat over en dan doe ik het derde gedicht, wat eigenlijk mijn tweede gedicht zou zijn geweest.'

Hertha: 'Nee, we slaan niet mijn eerste gedicht over. Het tweede van het lijstje, dat is een hartstikke mooi gedicht.'

Bertha: 'Zal ik dat dan voordragen?'

Hertha: 'Maar ik heb het voorbereid.'

Bertha: 'Ik had mijn eerste gedicht ook voorbereid en dat heb je gewoon afgepakt.'

Hertha: 'Doe nou maar het derde gedicht van het lijstje. Schiet op, het publiek raakt verveeld.'

Bertha: 'Ook goed. Hooggeëerd publiek, ik wil het gedicht: Maegd'leykheid van Waldemar Roderich uit de dichtbundel: Verloren woud, 1829, voordragen.

Eene vergeten flamoesch wout meer sijn dan eene bewaerdoosch van den meijt haer maegdleykheid. Net alsch thee gingh sij slegtsch beperkt mee. 't mogt niet te droogh worden, maer oock niet te nat. De thee moest trecken om op smaeck te worden gebragt. Geroert door eene lepel met eene heerlijke suikerkop. Pasch dan kwamen d'aroma'sch vrij die de flamoesch lieten geuren alsch eene madelief in eene alpenweij. Om 't geluck compleet te maeken eene scheutje honingh erbij ende de flamoesch spint daaghenlangh alsch eene poesch bij 't aenghename haerdvuur.'

Hertha: 'Heel apart en hoe pikant de soirees waren in de

19e eeuw. Tot slot wil ik graag het gedicht voordragen met de titel: O, Romeo van de dichter Arthur Armand uit de dichtbundel: liefdschkus uit 1821.

O Romeo, o Romeo bent U eene kietelaer. Want ick wil lachen, onbesuist ende bemint onder 't volle maenligt. Prick mij, kietel mij opdat ick de vreugde ken van eene dartelende veulen in de lentewej. Gindsch droom ick van. Gindsch hou ick van eene vinghertje die plaaghen kan. Maer madame, ick ben eene swendelaer. Eene ketse-laer ende voorzeker geen kietelaer.'

Bertha: 'Stoppen we er nu mee of draag ik het laatste gedicht nog voor?'

Hertha: 'De tijd zit erop. We moeten door.'

Bertha: 'Je kunt het riet in! Ik wil mijn laatste gedicht voordragen. Je hebt het eerste al gestolen!'

Hertha: 'Dan moet je het zelf maar weten (staat op en loopt af). Maar ik blokkeer je op Facebook, als je dat maar weet!'

Bertha: 'Je doet maar! Hooggeëerd publiek, ik ga het laatste gedicht voordragen met de titel: Eeuwigheyt sijt van korte duur. Geschreven door Joost van den Acker en het is afkomstig uit de dichtbundel: Jongh sterven isch jong dood gaen, 1834.

Eeuwighe beloften sijn snel gemaekt ende selden van eene langhre duur dan de betooveringh blijft van eene vrouwenmensch alsch U eenmael 't ja-woort hebt gegeven. Nietsch aen te doen, niet voor eene miljoen woorden die haer prijzen ten hemel schreijen, vraegen om vergiffenisch voor

de belofte die eene eeuwigheyt duurt. Niet die van liefde, maer die van trouwe ende onderhoud. Wonen onder hetzelfde dack ende schuilen in dezelfde grot. Hoe dom sijt de mensch die sigzelve laet verleijden door eene vrouwenmensch om eene eeuwighe belofte te doen op 't moment van sijn grootste genot 't schieten met plezier ende daermee vanghen wat nimmer meer verlaet, de egtgenote voor de wet ende 't aenghezig van den voorvadeeren die tevergeefs hebben geprobeert om de mensch te behoeden voor 't plucken van den verboden vrugt.

Wat is de moraal van dit verhaal: schrijf een gedicht of tien voor uw geliefde! Het hoeft niet te rijmen, zolang u maar loopt te slijmen over de pracht ende praal van uw grote liefde, en hoe uw geliefde de ware is, althans voor het moment. Dank u wel voor uw warme aandacht en betrokkenheid! (Bertha af)

5. *GA! Schiet op!*

(Marie Marie Eclair des seins komt op)

ME: 'Heeft u de liefde een beetje leren kennen? Aan het schaamrood op de wangen, vermoed ik dat het wel snor zit. Maar nu is het tijd om te vertrekken. Geen encore voor u dit keer omdat de gedichten uitliepen. Dank u wel voor de komst en ga nu maar...ga! // Laat de vaat maar staan...tot ziens!// Ik loop wel even mee.'

(ME begeleidt de bezoekers de zaal uit.)

*Mis-
verstanden*

MISVERSTANDEN

Het amateurgezelschap: *Tot ons wederzijdse genoegen*, heeft veel tijd gestoken in hun jaarlijkse toneeluitvoering. Dit jaar is het een modern en gewaagd toneelstuk van de Finse schrijver Heikki Nieminen. Door de contro-versialiteit van het toneelstuk: Jäinen auringonlasku pohjoisessa (Een ijskoude zonsondergang in het Noorden) hopen de acteurs en actrices meer bezoekers te ontvangen dan in de afgelopen drie jaar samen, te weten: 32 personen. Het nadeel is dat het toneelstuk van Heikki Nieminen misschien wel een maatje te groot is voor het amateurgezelschap.

Gert van Veen,

6 september 2020.

Scène 1: Vooraf aan de uitvoering

Het decor bestaat uit een arty afbeelding van een mythologische zon, een kamerscherm, drie stoelen, een opblaasmatras, een fiets, een kliko-bak en een fotobord met gat voor een hoofd. Bij het begin zijn er geen acteurs of actrices op het speelvlak. Er is muziek te horen van de Finse band Eläkeläiset met het nummer Jukolan Humppa, dan een stilte...

Maria: 'Voordat wij gaan beginnen met spelen, is het misschien goed om te weten dat ik niet zo intelligent ben. Anders denk je wellicht: wat is die dom!'

Wanda: 'Ja, goed dat je dat even zegt, want nu denkt iedereen: wat is die *dom!*'

Maria: 'Precies, zo kunnen er geen misverstanden ontstaan.'

Wanda: 'Nou, dat weet ik niet, want volgens mij moet je vertellen dat het personage wat je gaat spelen, intelligent is.'

Maria: 'Fijn hoor, dat je zo met mij meedenkt, Wanda. // Het klopt dat ik in mijn rol een slimme vrouw speel, maar in werkelijkheid ben ik dom. Het geeft wel lucht om dit zo effe te zeggen.'

Hilbert: (op) 'Sorry als ik mij ermee bemoei, maar ik snap het niet zo goed.'

Wanda: 'Wat begrijp je niet?'

Hilbert: 'Als het personage van Maria een dom iemand was, kan ik mij voorstellen dat je misschien wilt dat het publiek niet denkt dat zij in het echt ook dom is... maar dit is de omgekeerde wereld!'

Maria: 'Ziet, ik ben het meteen kwijt.'

Wanda: 'Daar zeg je me wat.'

Maria: 'Het is zo fijn dat je mij zo super goed begrijpt'

Wanda: 'Nee, ik bedoel dat Hilbert wel een punt heeft.'

Janneke: (op) 'Ik begrijp wat je bedoelt Wanda. Het klinkt vreemd als je dom bent om jezelf slimmer voor te doen, dan je in werkelijkheid bent.'

Wanda: 'Dat is ook een waar punt, maar niet wat Hilbert bedoelt, denk ik dan. Persoonlijk hoor, ik bedoel er verder niets mee.'

Hilbert: 'Zal ik nog even herhalen wat ik heb gezegd?'

Janneke: 'Voor mij hoeft het niet, hoor. I got the message.'

Maria: 'Als het niet te veel moeite is, wil ik het nog wel een keertje horen voordat ik als een koele kikker zonder kop ga praten.'

Wanda: 'Kip!'

Maria: 'Je hoeft toch niet te gaan schelden.'

Janneke: 'Wanda corrigeert je...'

Maria: 'Omdat ik dom ben zeker!'

Hilbert: 'Je hebt een gezegde verkeerd gebruikt. Het moet zijn: kip zonder kop.'

Maria: 'Wat heeft *dat* nu te maken met dat ik dom ben?'

Hilbert: 'Niets.'

Maria: 'Waarom zeg je dat dan?'

Jolanda: (op) 'Ja, nu ben ik het ook kwijt.'

Rinie (op) 'Zo moeilijk is het toch niet: Maria is dom.'

What's new?!

Suzanne: (op) 'Wat een kabaal. Wat is er aan de hand?'

Hilbert: 'Ik vroeg mij af wat het nut is om te vertellen dat je dom bent, terwijl je een intelligente rol speelt.'

Suzanne: 'Maar ik speel juist een hele domme rol.'

Wanda: 'Maar je bent toch niet dom?'

Rinie: 'Dom wil zeggen dat iemand een beperkt voorstellingsvermogen heeft.'

Jolanda: 'Bedoel je dat Hilbert dom is?'

Maria: 'Nee, ik ben dom!'

Janneke: 'Ja precies, Maria is dom.'

Suzanne: 'Maar als Maria dom is, kan Hilbert ook nog steeds dom zijn. Net als mijn personage.'

Hilbert: 'Nee, luister nou! Waarom zeggen dat je een intelligent personage gaat spelen en eraan toevoegen dat jij, Maria, in werkelijkheid dom bent!'

Jolanda: 'Maar er is toch niets mis mee? Maria mag er toch ook zijn.'

Janneke: 'Helemaal mee eens.../ Dit is niet een toneelclubje voor slimme mensen hoor, Maria.'

Wanda: 'Ja, precies, ik begrijp wat je wilt zeggen.'

Rinie: 'Je bent anders ook niet echt een helder licht.'

Suzanne: 'Geen ster van Bethlehem. Misschien kun je je herinneren dat ik dit vorig jaar ook al tijdens het kerststuk heb gezegd.'

Hilbert: 'Maria, het is dom tegen het publiek te zeggen dat je dom bent om vervolgens een intelligente rol te spelen!'

Maria: 'Maar dat zeg ik toch al de hele tijd: IK BEN DOM!'

Rinie: 'Maria, dat weten nu wel.'

Jolanda: 'Niet dat het er verder toe doet, maar ik vind wel dat jullie hard zijn.'

Wanda: 'Moeilijk doen, is ook geen deugd.'

Janneke: 'Laat haar uitpraten!'

Jolanda: 'Ik was klaar.'

Janneke: 'O... dan heb ik het niet begrepen.'

Suzanne: 'Jullie weten dat ik hypergevoelig ben en de sfeer hier voelt niet goed aan.'

Rinie: 'Waarom gaan we niet gewoon beginnen!'

Wanda: 'Ik kan het snel uitleggen, geen probleem: als iemand slimmer is dan iemand anders, dan is die iemand niet netjes als hij... of zij, die andere iemand wil overtreffen door moeilijk te doen, want dat kan die andere iemand toch niet volgen omdat hij... of zij...'

Maria: 'Dom is!'

Hilbert: 'Nou dat was dan weer een slimme opmerking!'

Rinie: 'Al helemaal voor iemand zo dom als de achterkant van een...'

Jolanda: 'Zie je, daar gaat zij weer! Het is niet fijn om steeds harde opmerkingen te incasseren.'

Suzanne: 'Varken!'

Wanda: 'Maar Rinie sprak over Maria.'

Janneke: 'Nou en, Jolanda heeft ook gevoel!'

Maria: 'Heb ik dan geen gevoel?'

Jolanda: 'Natuurlijk heb jij ook gevoel.'

Suzanne: 'We hebben allemaal gevoel en ik zelfs heel veel, want ik ben hypergevoelig.'

Hilbert: 'Maar daar ging het niet over. Rinie maakte een lompe opmerking.'

Jolanda: 'Ik heb het woord lomp niet in mijn mond gehad.'

Janneke: 'Jawel, ik hoor het je net zeggen.'

Rinie: 'Doe eens even niet zo dom!'

Jolanda: 'Daar gaat ze weer!'

Suzanne: 'Mijn zenuwen gieren!'

Wanda: 'Wat gingen we doen?'

Maria: 'Het enige wat ik wilde doen was tegen het publiek vertellen dat ik dom ben en mijn personage niet.'

Hilbert: 'Volgens mij is die boodschap overgekomen. Laten we beginnen.'

Rinie: 'Hoe weet jij dat? Omdat je een man bent, zeker?'

Janneke: 'Ik ga gillen!'

Maria: 'Ik ben dom en ik schaam mij er niet voor!'

Wanda: 'Goed zo, Maria, iedereen mag het weten.'

Janneke: 'Ik moet naar huis. De oppas moet zo weg.' (af)

Rinie: 'Je moet nog spelen, Janneke.'

Wanda: 'Het spijt me, maar dan moet ik ook weg. Ik rij met Janneke mee.' (af)

Hilbert: 'Ik geef het op!' (af)

Suzanne: 'Ik moet even neutraliseren buiten.' (af)

Rinie: 'Heb je nu je zin, Maria!' (af)

Jolanda: 'Ruim jij nog op?' (af)

Maria: 'Niet te geloven dat ik de domste ben van allemaal.' (af)

Scène 2: De uitvoering

Maria: 'Nou dan ga ik beginnen...// Wie is daar?'

Wanda: (de deksel van de klikobak gaat open) 'Psst...je bent het (= ut) vergeten.'

Maria: '(sist) Wat wil je? Wat ben ik vergeten?'

Hilbert: (verschijnt onder de deken op het opblaasmatras vandaan) 'Je bent het (ut) vergeten.'

Maria: 'Wat is HET (ut)?'

Suzanne: (komt met de fiets het speelvak oprijden) 'Gewoon het (ut).'

Maria: 'Ik probeer hier te spelen... dus hou de boel niet zo op en vertel.'

Wanda: 'Het woordje: het (ut)... in je tekst.'

Maria: 'Maar er komt geen woordje het (ut) voor in mijn tekst. Ik zeg: *Wie is daar?* / Waar wil je daar het woordje HET (ut) in passen.'

Wanda: 'O, ik zie het al... foutje. Het (ut) is de volgende tekstregel... ga maar door.'

Rinie: (komt met rolschaatsen op) 'Iedereen die nu niet op het speelveld moet zijn, wegwezen!'

(De spelers verdwijnen en alleen Maria blijft achter op het speelveld.)

Maria: 'Wie is daar?'

(Stilte. Maria wacht op een reactie, maar gebeurt niets.)

Maria: 'Wie is daar!'

(Stilte. Maria wacht wederom.)

Maria: 'Jolanda, jij bent...'

Jolanda: (komt achter het kamerscherm vandaan met haar hoofd) 'Nu al? Maar ik heb mijn bikini nog niet aan. Moment...'

Hilbert: (kijk weer boven de deken uit op het matras) 'Zal ik het even doen?'

Wanda: (deksel klikobak gaat open) 'Maakt mij niet uit, zolang je maar opschiet, want het is geen pretje hier in de bak. Het krioelt hier van de maden.'

Rinie: (op rolschaatsen) 'Sorry, vergeten schoon te maken vanochtend, maar ze doen niets hoor!'

Hilbert: (imitatie van een Finse uil) 'Oehoe, oehoe.'

Suzanne: (op fiets) 'Waarom moet je een bikini aandoen om een uil na te doen, Jolanda!?'

Jolanda: 'Omdat ik daarna op kom in bikini.'

Suzanne: 'Dat is waar ook, helemaal vergeten door al dat gedoe van Maria.'

Maria: ‘Zal ik maar even opnieuw beginnen?// Wie is daar?’

(Hilbert en Jolanda doen tegelijkertijd een imitatie van een Finse uil: Oehooe, oehooe!)

Maria: ‘Het is ijskoud in het noorden.’

Janneke: (komt op en gaat achter het fotobord staan en stopt haar hoofd in de afbeelding van de vrouw) ‘Er staat HET in de tekst, maar je zegt: UT.’

Rinie: ‘Je bent er weer? Ik dacht dat je naar huis ging.’

Janneke: ‘Ik heb mij bedacht. Per slot van rekening kan ik niet blijven vluchten voor het ondenkbare.’

Hilbert: (loopt naar het fotobord en gaat met zijn hoofd in de afbeelding van de man) ‘Heb je het nu over je masturbatiescène van straks?’

Suzanne: ‘Die is toch geschrappt!? Ik kan er niet tegen als het zo vies en glad wordt hier op het podium.’

Janneke: ‘Nee, de vrijscène.’

Wanda: ‘Wat is dat toch met die Finse schrijvers dat het altijd over seks in de sneeuw moet gaan.’

Jolanda: ‘Oehooe, oehooe.’

Maria: ‘Het is ijskoud in het noorden..’

Janneke: ‘UT is ijskoud in het noorden. / Hilbert hou je handen thuis!’

Maria: ‘UT is ijskoud in het noorden!’

Jolanda: (gaat op de middelste stoel zitten) ‘De rendieren liggen beschut tussen de dennen- en berkenbomen, terwijl Ukko met zijn koude adem de lucht een vorstige

kou meegeeft.’

(toelichting: Ukko is de Finse luchtgod.)

Wanda: (begint te lachen als ze de naam Ukko hoort.)

Janneke: ‘Niet alweer Wanda. Het is Ukko de luchtgod en niet ukki van je man.’

Wanda: ‘Nou, in allebei zit geen leven!’

Maria: ‘De beer zit in de bomen. Geen winterslaap, daarvoor zijn de dromen te gevaarlijk, nu Hiisi door het woud waart.’

Rini: ‘UT woud!’

(toelichting: Hiisi is een Finse demon/duivel.)

Janneke: ‘Ik ga effe zitten hoor. Geen zin om de hele tijd met mijn hoofd door dat bord te staan.’

Hilbert: ‘Waar is de emmer gebleven?’

Maria: ‘Ik deed het niet goed, toch?’

Jolanda: ‘Het ging heel behoorlijk, zeker voor jouw doen en dan op die leeftijd, best aardig.’

Hilbert: ‘Suzanne, waar heb je de emmer met het varkensbloed gelaten?’

Janneke: ‘UT varkensbloed.’

Suzanne: ‘Die staat achter het kartonnen fotobord.’

Rini: ‘Ik haat bloed.’

Wanda: ‘Als ik bloed zie begint het te draaien voor mijn ogen en dan, voor ik het goed en wel besef, moet ik overgeven. Gewoon meteen alles, begrijp je... (ze doet voor) ...ontbijt, middag- en avondeten in één keer op de vloer.’

Hilbert: 'Er staat hier geen emmer! // (tegen Janneke)
Waar zit jij op!?'

Janneke: 'Geen idee, maar het is wel lekker warm.'

Hilbert: 'Je zit op de emmer met het verse varkensbloed!'

Janneke: 'Echt!? Nee toch...'

Wanda: 'Ojee, ik voel het al omhoog komen.'

Rini: 'Jakkas, wat ben je toch een vies mens.'

Hilbert: 'Ga staan en doe je jurk uit.'

Maria: 'Zoiets kun je toch niet van Janneke vragen?'

Suzanne: 'Waarom niet? Ze moet dadelijk naakt met Hilbert de vrijscène gaan doen.'

Janneke: 'Op goed geluk dan maar... Waar heb ik mijn schoon ondergoed gelaten? In de omkleedkamer?'

Hilbert: (tegen Maria) 'Je kunt verder!'

Maria: 'De beer zit in de bomen. Geen winterslaap, daarvoor zijn de dromen te gevaarlijk, nu Hiisi door het woud waart.'

Jolanda: 'Dat heb je al gezegd.'

Maria: 'Het is voor het publiek, dan weten zij waar we zijn in het toneelstuk.'

(Wanda loopt naar achter het fotobord.)

Wanda: 'Lukt het Jolanda? // O nee, waarom ga ik hier ook naar toe?' (ze begint overgeefgeluiden te maken.)

Maria: 'Hiisi, de demon van het woud, slaat met één beweging de keel van de beer open...'

(stilte)

Rinie: 'HILBERT! OPLETTEN!'

Maria: 'Hiisi, de demon van het woud, slaat met één beweging de keel van de beer open...'

(Hilbert komt snel met de emmer aanlopen en gooit hem leeg over het publiek. In de emmer zit rode confetti. Tegelijkertijd loopt Wanda met hem mee in een poging om te zorgen dat hij de emmer niet leeg gooit. Als hij de emmer leeggooit, begint Wanda weer kotsneigingen te krijgen. Wanda gaat terug naar het fotobord. Hilbert loopt naar het matras en gaat liggen. Hij trekt zijn hemd en broek uit.)

Suzanne: 'O, wat spannend, de neukscène gaat beginnen.'

Jolanda: 'Het is een vrijscène en nog wel een artistieke. Weet je nog hoe de regisseuse dat zo mooi tijdens de repetitie heeft uitgelegd.'

Suzanne: 'Je bedoelt dat meisje van 20 van de toneel-academie? Volgens mij is ze nog maagd!'

Jolanda: 'Dat doet er niet toe. Het is een VRIJSCÈNE, punt uit!'

Maria: 'De rode stroom van de levensbeek bedekte de vacht van de beer. Het leven zocht naar een weg om zich te kunnen delen. Op te splitsen in kleine levensstromen. Te vermenigvuldigen in de vruchtbare grond, waarop nieuw leven kan groeien in de wildernis van het woud....// Ik heb geen idee wat ik heb zojuist heb gezegd. Kwam het een beetje geloofwaardig over?'

Janneke: 'Moet ik komen?'

Suzanne: 'Nog niet. Eerst neu...'

Jolanda: 'VRIJEN'

Rini: 'Wie heeft dit toneelstuk uitgekozen?'

Suzanne: 'Het meisje van de toneelacademie.'

Hilbert: 'Jongens, ik lig hier half uitgekleeft en het is fris. Dus als jullie het niet erg vinden, wil ik nu graag de vrijscène met Janneke gaan doen.'

Wanda: 'Waar is Janneke gebleven?'

Maria: 'Daar gaat ze!'

Rini: 'Niet alweer! Janneke kom hier! Kom, kom, kom.....! HIER!'

Hilbert: (slaat de deken om zich heen) 'Tijd voor een pauze. Het duurt wel weer even voordat Janneke is overtuigd.'

Rini: (vanachter coulissen) 'Janneke, blijf! Sta stil en kom hier! Kom hier, zeg ik!'

Wanda: 'Zo, wat heb ik zin in een kop koffie.' (loopt weg)

Hilbert: 'Wacht even op mij.' (gaat ook af)

Suzanne: 'Rini niet doen! Laat Janneke met rust!' (af)

Maria: (tegen het publiek) 'Misschien is het een idee als jullie ook even een kopje koffie of thee gaan halen. Tot zo!' (af)

Scène 3: Pauze perikelen

Het spel gaat gewoon direct verder. Ongeacht of het publiek nu wegloopt of niet. Janneke en Rinie komen meteen op.

Janneke: 'Wat moet je mij vertellen? Kan het niet wachten? Moet dat echt nu tijdens de pauze?'

Rinie: 'Wat ben jij toch een heilige.... hoe zeg je dat ook alweer? Je bent een heiligschendende... nee, dat zeg je niet zo... Je bent een achterbakse trut! Ja, dat was het!'

Janneke: 'Echt niet, daar ga ik het niet nog een keer met je over praten. Het was maar één keer!'

Rinie: 'Waar heb jij het over?'

Janneke: 'Jaja, doe maar weer alsof je van niets weet! // Het was een vergissing... die avond. Ik had wat te veel biertjes op. Meer valt er niet over te zeggen.'

Rinie: 'Ik kan je niet volgen.'

Janneke: 'Ik heb het over de avond hier in het buurthuis toen ik je buiten in het fietsenhok heb gebest.'

Rinie: 'Misschien moet je vaker wat meer biertjes drinken, dan ben je tenminste te pruimen.'

Janneke: 'Wat een ordinair viswif ben je ook!'

Rinie: 'Jij kunt het weten, want je hebt van de vis geproefd.'

Janneke: 'Ik wil het er niet meer over hebben!'

Rinie: 'Ik ook niet.'

Janneke: 'Waar wil je *dan* over praten?'

Rinie: 'Ik wil het met je hebben over...'

Suzanne (op fiets): 'Alles goed, dames? Komen jullie er zo ook nog even bij zitten?'

Rinie: 'Opzouten jij!'

Suzanne: 'Als je maar niet denkt dat jij de eerste bent, die dit vandaag tegen mij heeft gezegd.'

(Suzanne af)

Rinie: 'Ik wil het met je hebben over Wanda.'

Suzanne: 'Wanda? Wat is er met Wanda?'

Rinie: 'Het bevalt mij niet hoe je naar haar kijkt.'

Janneke: 'Wil je niet dat ik naar Wanda kijk? Echt?'

Rinie: 'Misschien...// In ieder geval niet zo naar haar borsten.'

Janneke: 'Wat is er met haar borsten?'

Rinie: 'Er is niets met haar borsten. Er is iets met jou!'

Janneke: 'O, je bent jaloers!'

Suzanne (op fiets): 'Is Rinie jaloers? Ik blijf mij hier iedere keer weer verbazen.' (af)

Janneke: 'Ben je verliefd op haar?'

Rinie: 'Suzanne?'

Janneke: 'Nee, Wanda!'

Rinie: 'Nee.... maar Wanda is nu op *de-kritische-tweede-kans-leeftijd*. De kinderen zijn nu oud genoeg om op zichzelf te passen en daardoor krijg Wanda meer tijd om een spirituele opleiding te gaan doen, om haar innerlijke vrouw te ontdekken.'

Janneke: 'Wow!'

Rinie: 'Inderdaad, dat is heel wat.'

Janneke: 'Het is lang geleden dat ik je drie zinnen achter elkaar heb horen zeggen. Ik ben onder de indruk. Wanda moet je G-spot hebben geraakt.'

Rinie: 'Wanda staat op het punt om te ontdekken of ze *de oervrouw* toe kan laten.'

Janneke: 'Die is lesbisch?'

Suzanne (met fiets): 'Is Wanda lesbisch?' (af)

Rinie: (roept Suzanne achterna) 'DE OERVROUW, DE OERVROUW IS LESBISCH'

Janneke: 'Wees gerust: ik ben niet verliefd op Wanda of wie dan ook. Ik ben gelukkig samenwonend in de weekenden met Harrie. Die avond in het fietsenhok was niets.'

Wanda (stormt op): 'WIE ZEGT DAT IK LESBISCH BEN!'

Janneke: 'Niemand.'

Rinie: 'Janneke en ik hadden het over de oervrouw.'

Wanda: 'Die met die grote borsten en brede heupen?'

Rinie: 'Ja, precies.'

Wanda: 'Is die lesbisch?'

Janneke: 'Nee, zij is een symbool van vruchtbaarheid.'

Rinie: 'Wil je zeggen dat lesbo's niet vruchtbaar zijn?!'

Janneke: 'Nee, hoe kom je daarbij? Wanda heeft het over de venus van Willendorf, dat beeldje van die vrouw met volle borsten en heupen.'

Wanda: 'Janneke heeft gezegd hoeveel ik lijk op het beeldje.'

Rinie: 'Ik doe een gok: *in het fietsenhok.*'

Wanda: 'Ja, hoe weet jij dat?'

Rinie: 'Het lijkt erop dat Janneke veel tijd doorbrengt in het fietsenhok.'

Suzanne (met fiets op): 'Moet ik de fiets terugzetten in het fietsenhok, Janneke?' (af)

Rinie: 'Zij ook al?!'

Janneke: 'Natuurlijk niet! Met die diepvrieskip valt geen lol te beleven. Bovendien vergeet je dat ik gelukkig samen ben met Harrie...'

Rinie: 'In de weekenden en door-de-weeks ben je te vinden in het fietsenhok!'

Janneke: 'Alleen om mijn fiets op repetitieavond er neer te zetten!'

Wanda: 'Wat grappig, jullie maken ruzie met elkaar als een getrouwd stel.'

Janneke: 'Doe eens normaal: ik ben hetero en gelukkig samen met Harrie.'

Rinie: 'En ik was hetero voordat Janneke mij heeft gebekt in het fietsenhok!'

Wanda: 'WAT? Wat zeg je.... je bent gebekt door Janneke?'

Janneke: (loopt ondertussen af) 'Ik ben heel gelukkig met Harrie!'

Rinie: 'Ach, nee toch, ben jij ook gebekt door Janneke?'

Suzanne (komt op zonder fiets): ‘Ojee, te veel informatie.’ (gaat af)

Wanda: ‘Jij.... ben jij de mysterieuze vriendin van Janneke?’ (begint te huilen)

Rinie: ‘Het was maar één keer in het fietsenhok...’

(Wanda huilend af)

Maria: ‘Ik hoor net wat er in het fietsenhok is gebeurd.’

Rinie: ‘Maar schatje, het stelt niets voor. // Mama was haar fietssleutels kwijt en Janneke heeft geholpen om ze terug te vinden.’

Maria: ‘In het fietsenhok?’ (Beteuterd met trillende lip)

Rinie: ‘Op de grond, tussen de rekken en mama moest ongelukkig bukken en toen heeft Janneke een handje uitgestoken,’

Maria: ‘Is dat beffen?’

Rinie: ‘Wat schatje? // Oja, dat! Ja, dat is beffen, een helpende hand bieden. Mama gaat nog maar even snel een kopje thee pakken, voordat de pauze voorbij is.’

Hilbert (komt op): ‘Heb je Janneke gezien?’

Maria: ‘Nee, die is hier niet.’

Hilbert: ‘Dat is jammer, ik heb even een handje nodig.’

Maria: ‘Geen probleem hoor, ik bef je wel.’

(Hilbert kijkt gechoqueerd en loopt al sprekend weg) Hilbert: ‘AHHHH, IK HEB DIT NIET GEHOORD!’

Maria (roept hem na en loopt dan ook achter hem aan) ‘Maar papa, het is alleen maar beffen!’

Suzanne komt op met fiets en zet deze op een standaard. Ze kijkt om zich heen en loopt naar het fotobord. Ze gaat achter een gat staan en begint rare gezichten te trekken.

Jolanda: 'Fijn dat ik je hier even alleen tref.'

Suzanne (schrikt en fatsoeneert zich): 'Hoi, jij ook hier.'

Jolanda: 'Kan ik kort met je praten?'

Suzanne (kijkt en denkt): 'Nee, dat is geen goed idee.' (ze pakt haar fiets en gaat af.)

Jolanda (praat terwijl zij Suzanne volgt): 'Je kunt niet steeds weglopen!'

(Hilbert komt meteen op met in zijn kielzog Maria en daar achter aan Rinie.)

Hilbert: 'Hou je kind bij je!'

Rinie: 'Ze is ook jouw kind'

Hilbert: 'Ik kan mij wel voor de kop slaan! Hoe bezopen ben ik die avond in het fietsenhok wel niet geweest!'

Rinie: 'Het is gebeurd en voilà: dit is het resultaat!'

Maria: 'Maar het is toch okay, het is toch prima om elkaar te beffen.'

Hilbert: 'Hou je mond! Zeg dat ze haar mond houdt! Hoe komt ze toch aan die praat!'

Maria: 'Mama heeft uitgelegd hoe Janneke haar in het fietsenhok heeft gebeft'

(Hilbert stopt met lopen en de anderen stoppen ook meteen)

Rinie: 'Janneke heeft een handje geholpen, dat klopt!'

Hilbert: 'Ben jij vreemdgegaan met Janneke... in het fiet-senhok?'

Maria: 'Het is toch niet erg om elkaar een handje te hel-pen?'

Hilbert: 'Het gaat erom wat die handjes doen, Maria!'

(Wanda komt op)

Wanda (tegen Rinie): 'Ben jij verliefd op mij?'

Maria: 'Mamma is gelukkig met Hilbert, waarom zou ze dan verliefd zijn op jou?'

Hilbert: 'Ook het fietsenhok?'

Rinie: 'Ik ben niet verliefd op Wanda. Je moet me gelo-ven, Hilbert.' (Hilbert kwaad af en Maria volgt hem)

Rinie: 'Ik ben niet verliefd op je, Wanda, maar ik hou wel veel van je.'

Wanda: 'Echt? O, wat moet ik nu doen.'

Rinie: 'Kan ik je ergens mee helpen?'

Wanda: 'Het fietsenhok is leeg, kom!'

(Wanda trekt Rinie mee het podium af. Stilte. Suzanne komt op met fiets.)

Suzanne: 'Potverdomme, zit de deur van het fietsenhok op slot!' (af)

Scène 4: misverstanden

Joost de regisseur van het toneelstuk komt op.

Joost: ‘U heeft zojuist gekeken naar het toneelstuk: *Jäin en auringonlasku pohjoisessa* van de Finse schrijver Heikki Nieminen. In het Nederlands heet het stuk: Een ijsskoude zonsondergang in het noorden’. Een titel die niets te wensen overlaat en tot het diepere wezen van de ziel spreekt met fjorden op de achtergrond...’

Rini: (souffleert) ‘Meren, geen fjorden. Fjorden kom je in Noorwegen tegen.’

Joost: ‘Het gemak waarmee Heikki Nieminen platte seks introduceert in een toneelstuk over de interpersoonlijke verhoudingen tussen intergenerationele relaties is subliem plastisch en organisch. Daar kan zelf een veganist geen bezwaar tegen maken...’ (stilte)

Rini: (souffleert) ‘De integratie van de heidense goden...’
(Joost kan het niet verstaan)

Rini: (souffleert) ‘De integratie van de heidense goden...’

Joost: ‘De treffende symboliek overbrugt de grenzen tussen het oude moedertje Rusland en de romantische mythologie van de Scandinavische heropleving van de volkscultuur aan het einde van de 19^e eeuw.’

Rini: (souffleert) ‘De integratie van de heidense goden...’

Joost: ‘Hilbert wil je er even bijkomen? Heel fijn. Een applaus voor Hilbert!’

Hilbert: ‘Wat moet ik komen doen?’

Joost: ‘Hilbert in het toneelstuk ben jij de Reynaerde?’

Hilbert: 'De Reynaerde ?'

Joost: 'Ja, de belichaming van de vos, die in symbolische termen het slinkse in de mens vertegenwoordigd met de nadruk op de animale eigenschappen in de man.'

Hilbert: 'Vos? Was dat de naam van mijn personage? Ik ben zo slecht in het Fins.'

Rini: (souffleert) 'De integratie van de heidense goden...'

Joost: 'Goed werk. Je mag trots zijn op je prestatie. Gedenkwaardig om alle verkeerde redenen. // Ga maar.'

Rini: (souffleert) 'De integratie van de heidense goden...'

Joost: 'Als regisseur was het een subculturele uitdaging om niet in de clichés te vervallen van Pierre Audi's Ringinterpretaties van Wagners meesterstukken. De integratie van de heidense goden in het moderne kleurenpalet van niet-religieuze geroepen worden en toch het grote onbekende zoeken, heb ik Wanda en Suzanne de klasieke Janus-symboliek laten vertolken, waarbij het beelden een allegorie is voor het beeld van de zichzelf bedienende mens, zoals eenieder van ons die in wezen is geworden door de internationale doorbraak van de sociale media omstreeks het jaar 2003 en daarom een warm applaus voor Wanda en Suzanne. Hier komen ze!'

Wanda: 'Hier ben ik... Suzanne zit op het toilet.'

Joost: 'Applaus voor Wanda en nog wat harder applaudisseren voor Suzanne op de WC! // Zo, dank jullie wel en je mag gaan Wanda.'

Rini: 'Suzanne is bijna klaar.'

Joost: 'Mijn naam is Joost van den Vondel en ik ben niet de achter-, achter-, achter-, achterkleinzoon van de beroemde dichter. Het is mijn artiestennaam omdat die zo eenvoudig te onthouden is. Het was ons een genoegen en ik wens u vaarwel!' (Joost af)

Rini: 'Jongens, het is nog niet afgelopen. Scène 3 is nu aan de beurt.' (gaat af) Wacht nou even met douchen!